

.....

Jaarverantwoording 2017

Maatschappelijk verslag en jaarrekening

Lateraliseren & optimaliseren

Separaat naast deze jaarverantwoording zijn er nader digitale gegevens beschikbaar via de webenquête DigiMV (in te zien via www.jaarverslagenzorg.nl).

De prestatie-indicatoren van IGZ en Zichtbare Zorg zijn separaat gedeponneerd en tevens openbaar in te zien.

De jaarverantwoording 2017 is vastgesteld door de raad van bestuur op 22 mei 2018, en goedgekeurd door de raad van toezicht op 22 mei 2018.

Afdeling	Raad van bestuur
Auteur(s)	N. Slegers, secretaris raad van bestuur
Datum	22 mei 2018

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord raad van bestuur	4
Samenvatting	5
1 Profiel van de organisatie	6
1.1 Concern	
1.2 Organisatiebeschrijving	
2 Kernprestaties	9
2.1 Capaciteit en productie	
2.2 Personeelsformatie	
2.3 Financieel resultaat	
3 Maatschappelijk ondernemen	11
3.1 Stakeholders	
3.2 Samenwerking	
3.3 Duurzaamheidsagenda	
4 Toezicht, bestuur en medezeggenschap	13
4.1 Zorgbrede governancecode	
4.2 Raad van toezicht	
4.3 Raad van bestuur	
4.4 Besturingsmodel	
4.5 Medezeggenschap	
5 Beleid, inspanningen en prestaties	22
5.1 Operationele doelstellingen	
5.2 Financieel beleid	
6 Vooruitblik	33
7 Jaarrekening	34
7.1 Jaarrekening 2017	
7.2 Overige gegevens	

Voorwoord raad van bestuur

Afgelopen jaar stond voor OLVG in het teken van het afronden van de fusie, met de lateralisatie van de laatste klinische afdelingen en de optimalisatie van werkprocessen. Dit is gelukt door inzet van medewerkers op alle niveaus in de organisatie. Het gefuseerde OLVG begint vorm te krijgen: afdelingen zijn geïntegreerd, processen geharmoniseerd, en de gezamenlijke cultuur tekent zich steeds sterker af.

Dit jaarverslag beschrijft op hoofdlijnen welke resultaten in 2017 zijn bereikt. Projectmatig is veel tijd en energie uitgegaan naar het verbeterprogramma Slagkracht, de voorbereidingen voor de NIAZ/Qmentum accreditatie en de ontwikkeling van scenario's voor de verdere locatieprofilering van OLVG in de regio Groot-Amsterdam. Locatie West ontwikkelt zich in toenemende mate als trauma locatie, terwijl in Oost de plannen voor een complex interventiecentrum worden ontwikkeld. Daarnaast wordt met technologische initiatieven zoals teleconsultatie en virtual ward gekeken of we de contacten met de eerste lijn kunnen optimaliseren. Zo garanderen we het bestaansrecht van OLVG als topklinisch ziekenhuis.

Een uitdaging voor ons ziekenhuis is de aanhoudende druk op de acute zorg en krapte op de arbeidsmarkt voor (gespecialiseerd) verpleegkundigen. Deze situatie vragen om extra aandacht voor onze medewerkers, de werkbelasting en het vinden van (regionale) oplossingen. Meer dan ooit zal OLVG een aantoonbaar aantrekkelijk werkgever moeten zijn, om de benodigde professionals aan te trekken en te behouden. Leiderschap en doorgroeimogelijkheden binnen alle geledingen van de organisatie zijn een voorwaarde, en duurzaamheid moet hoog in het vaandel staan.

In 2017 vonden enkele wisselingen in de raad van bestuur en raad van toezicht plaats. Per 1 april 2017 startte Maurice van den Bosch, interventieradioloog, als lid in de raad van bestuur. Eind 2017 is afscheid genomen van Frank Schreve uit de raad van toezicht, na drie benoemingstermijnen en een grote bijdrage te hebben geleverd aan het fusieproces. Als nieuw lid in de raad van toezicht is Just Spee verwelkomd.

Met de inbedding van MC Jan van Goyen in OLVG, is gedurende het boekjaar 2017 onder veel dankzegging decharge verleend aan de raad van toezicht van MC Jan van Goyen. Deze bestond uit de heren mr. J.M.J. Collette, mr. K.E.J. Dijk. en R. van Schilfgaarde

OLVG kan alle uitdagingen die het nu en in de toekomst nog te wachten staat alleen met vertrouwen tegemoet treden dankzij de inspanning van velen. Op deze plaats willen we dan ook graag weer onze waardering uitspreken voor iedereen die hier dagelijks een bijdrage aan levert. Dat zijn in de eerste plaats al onze medewerkers en vrijwilligers. Maar tevens de raad van toezicht, de ondernemingsraad, het bestuur van de medische staf, de patiëntenraad en het verpleegkundig stafconvent. En onze verwijzers, zorgverzekeraars en overige relaties. Met elkaar leveren wij zorg 'recht uit het hart' voor alle patiënten uit Groot-Amsterdam.

22 mei 2018,
Raad van bestuur OLVG,

Françoise Dings
Jeroen van Roon
Hans van der Schoot
Maurice van den Bosch

Samenvatting

De fase van “post-merger integration” waar OLVG zich in bevindt kenmerkte zich in 2017 door verdergaande integratie van systemen en werkwijzen. De accenten zoals benoemd in de strategische koers 2017-2019 vormden in 2017 de kapstok voor de operationele acties:

Optimalisatie van alle locaties

In 2017 is de geplande lateralisatie afgerond. In aanvulling op de al vastgelegde locatieprofilering voor de beide hoofdlocaties is een denktank aan de slag gegaan met het doorontwikkelen daarvan, en is gewerkt aan het optimaliseren van de locatie Spuistraat, MC Jan van Goyen en onze “digitale locatie” (contact van patiënten met OLVG via websites, apps en sociale media. En tevens aan het verder harmoniseren en optimaliseren van ICT-gerelateerde systemen. Voor Financiën en Inkoop is de overgang naar een nieuw gezamenlijk Enterprise Resource Planning (ERP) systeem voorbereid. De huur van buitenlocatie Kantoorgebouw Delphi is opgezegd, en op locatie West is Activiteitgericht Werken ingevoerd.

Impuls aan e-Health als pijler voor innovatie

Het elektronisch patiëntendossier is aangevuld met functionaliteiten zoals het huisartsenportaal en mijnolvg.nl, waarmee patiënten hun medische gegevens kunnen inzien, contact kunnen zoeken met hun arts en afspraken zelf kunnen maken. De inspanningen op het gebied van e-Health zijn primair gericht geweest op toegankelijkheid en het verhogen van patiëntparticipatie in de zorg. Het innovatieteam heeft met name ideeën/apps in behandeling genomen die gericht zijn op betere dienstverlening aan de patiënt.

Versterken van partnerships

Na langdurige focus op de fusie is in 2017 weer meer ruimte ontstaan om met diverse externe partijen andere typen van partnerships te verkennen en verdiepen. Hierover wordt overleg gevoerd met andere ziekenhuizen zoals het BovenIJ ziekenhuis en het Zaans Medisch Centrum, met NKI/AvL en met de onderling fusierende Amsterdamse academische centra VUmc/AMC. Belangrijke thema's in de regio zijn opleiden en optimale inrichting van de acute zorg. Ook met de eerste lijn is verdergaande verdieping gezocht, onder meer gericht op uitstroom. Met Santeon is de samenwerking doorgezet op dure geneesmiddelen, Value Based Health Care, gezamenlijke zorgverkoop, inkoop en onderlinge benchmarking op zorguitkomsten.

Trots op Ons Karakter

In 2017 is het karakter van OLVG verder gedeeld, gevuld en uitgedragen. Het merk OLVG is verder doorontwikkeld. Ook zijn instrumenten (door) ontwikkeld die in staat zijn steeds systematischer de patiënttevredenheid te meten, zoals het patiëntenpanel en de “patient journey”. Er is stevig ingezet op onze positionering op de arbeidsmarkt en op leiderschap en management development. Dit is van doorslaggevend belang om de beste professionals te binden.

Versterken van de infrastructuur

Het streven in 2017 was een voldoende goed rendement en een operationeel resultaat van € 5 miljoen operationeel resultaat in 2017.

Binnen het verbeterprogramma Slagkracht zijn innovatieve projecten opgezet, gericht op bijvoorbeeld herinrichting van de poli's en de klinieken en integrale capaciteitsplanning.

Ook heeft OLVG in 2017 wederom bewezen met recht een topklinisch opleidingsziekenhuis te zijn en is het lidmaatschap van de STZ (Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen) verlengd na een succesvolle visitatie in november.

1 Profiel van de organisatie

Naam	Stichting OLVG
Adres	Oosterpark 9 / Postbus 95500
Postcode en plaats	1090 HM Amsterdam
Telefoon	(020) 599 9111
Nummer Kamer van Koophandel	41199082
Internetpagina	www.olvg.nl
E-mailadres	olvg@olvg.nl

Stichting OLVG is in 2015 ontstaan uit een fusie van Stichting Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (nu OLVG locatie Oost) en Stichting Sint Lucas Andreas Ziekenhuis (nu OLVG locatie West).

Met een geconsolideerde jaarrekening, en tevens in DigiMV, wordt over Stichting OLVG en alle daaraan gelieerde (dochter)ondernemingen en locaties gezamenlijk verantwoording uitgebracht. Het maatschappelijk verslag bij de jaarrekening heeft betrekking op Stichting OLVG. Hierbij zijn de Regeling Verslaglegging WTZi van het ministerie van VWS gevolgd en het format zoals aangereikt op www.jaarverslagenzorg.nl.

Stichting OLVG heeft de ANBI-status en publiceert de gegevens die in het kader van de nieuwe ANBI-regeling worden gevraagd.

1.1 Concern

Onderstaande schematische overzicht laat de gelieerde entiteiten en deelnemingen zien.

Overzicht deelnemingen OLVG			
Deelnemingen	Kapitaalbelang	Zeggenschapsbelang	Steenstichtingen
AMS Holding B.V.	100%	100%	
ECLCA B.V.	100%	100%	Stichting Vrienden OLVG
Oosterparking B.V.	100%	100%	Stichting Personele Activiteiten OLVG
Stichting MC Jan van Goyen	0%	100% (vanaf 2015)	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek OLVG
Hospital Services OLVG B.V.	51%	51%	
Sint Lucas Andreas Apotheek B.V.	80%	100%	
Obesitas Centrum Amsterdam B.V.	70%	70%	
Farmadam B.V.	20%	20%	
Stichting Rijdende Röntgen	0%	50%	
Clinium Amsterdam CV	20% (winstbelang)	0%	

Toelichting:

- OLVG heeft met ingang van 1 januari 2015 de exploitatie van Stichting MC Jan van Goyen geheel overgenomen. Stichting MC Jan van Goyen wordt geheel geconsolideerd in de jaarrekening van OLVG.
- Clinium Amsterdam CV wordt niet geconsolideerd in de jaarrekening van OLVG.
- Sint Lucas Andreas Apotheek B.V. wordt 100% meegeconsolideerd in de jaarrekening van OLVG. Het resultaat komt volledig ten gunste van OLVG.

Peildatum: mei 2017

Bij het verschijnen van dit jaarverslag zijn een aantal wijzigingen in dit overzicht bekend:

- Stichting MC Jan van Goyen is met ingang van 1 november 2017 omgevormd tot een B.V. waarvan alle aandelen in bezit zijn van Stichting OLVG.
- Het samengaan van ECLCA B.V. met MC Jan van Goyen wordt in de loop van 2018 geformaliseerd. De lege AMS Holding BV wordt dan opgeheven.
- OLVG Labs B.V. is 11-10-2017 opgericht en de activiteiten en balansposities zijn per 1 januari 2018 overgedragen.

1.2 Organisatiebeschrijving

OLVG is een topklinisch, topreferent opleidingsziekenhuis op twee hoofdlocaties in Amsterdam Oost en West. Beide hoofdlocaties bieden 24/7 basiszorg en spoedeisende hulp, met een Intensive Care en een centrum voor moeder en kind. Naast deze hoofdlocaties heeft OLVG in 2017 polikliniekfuncties op locatie Spuistraat, en wordt poliklinische zorg en esthetische chirurgie geleverd op buitenlocatie Medisch Centrum Jan van Goyen BV. Met ingang van 1 januari 2018 zijn de laboratoriumactiviteiten verzelfstandigd in OLVG Lab BV als 100% dochteronderneming van Stichting OLVG.

De unieke positie als toonaangevend stadsziekenhuis van Groot Amsterdam blijkt uit het feit dat OLVG medische zorg biedt aan jaarlijks circa 500.000 patiënten. De Spoedeisende Hulp-afdelingen van beide locaties vormen samen de grootste SEH van Nederland. De cardiologen van het Hartcentrum voeren jaarlijks 2.200 dotterbehandelingen uit en 300 ablaties. Per jaar worden ruim 800 openhartoperaties uitgevoerd. In het Neurocentrum worden jaarlijks 900 patiënten met een beroerte opgenomen. Jaarlijks vinden er op beide locaties in totaal ongeveer 6.000 bevallingen plaats; 65% van de nieuwe Amsterdammers wordt in OLVG geboren.

Toelatingen

De Wet Toelating Zorginstellingen (WTZI) maakt, binnen de categorie instellingen voor medisch-specialistische zorg, onderscheid tussen *Academische, Algemene en Categoriele ziekenhuizen*. In de categorie *Algemene ziekenhuizen* is OLVG een topklinisch opleidingsziekenhuis en in die hoedanigheid ook lid van de Vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsziekenhuizen (STZ). OLVG huisvest 23 RGS¹-erkende medisch specialismen, veelal met opleidingsbevoegdheid. Als opleidingsziekenhuis zit OLVG in de opleidings- en onderwijsregio (OOR) van het AMC en het VUmc.

Werkgebied

Het adherentiegebied van OLVG voor de basiszorg strekt zich uit tot de regio Groot Amsterdam. Voor de topklinische zorg en de derdelijns verwijzingen naar de verschillende *centers of excellence* strekt het verzorgingsgebied zich uit van regionaal tot landelijk. Door de fusie en schaalgrootte kan OLVG verder specialiseren, waardoor steeds hogere kwaliteit van zorg kan worden geboden bij complexe behandelingen. OLVG biedt onderscheidende zorg aan op het gebied van: hart, longen en vaten, oncologie en complexe chirurgie, orthopedie, HIV, obesitas en osas (slaap-apneu syndroom), psyche en soma, hersenen, stofwisseling en vaten.

Missie, visie en strategie

OLVG is hét stadsziekenhuis van Groot Amsterdam, met twee hoofdlocaties in Oost en West. OLVG wil een sleutelrol vervullen in de verbetering van de gezondheid en zorg voor iedereen in onze stedelijke omgeving. Voor een beter leven in een gezonder Amsterdam.

De kerntaken van OLVG zijn en blijven: kwalitatief hoogstaande en veilige zorg leveren, de zorg verbeteren door middel van onderzoek en een nieuwe generatie zorgverleners opleiden. Daarnaast heeft een verkenning van ontwikkelingen in de omgeving en de positie en ambities van het ziekenhuis geleid tot een strategische koers voor 2017-2019 met vijf accenten. Het gaat daarbij om:

1. Locaties. De hoofdlocaties zijn in Oost en West. Dit blijven de pijlers voor 24/7 acute zorg in de stad en aantrekkingskracht voor gespecialiseerde en complexe zorg in de gehele metropoolregio. De decentrale locaties (Spuistraat, Medisch Centrum Jan van Goyen en IJburg) kunnen zich bewijzen als waardevolle platforms voor kleinschalige electieve zorg.
2. E-Health. E-Health in zijn diverse verschijningsvormen krijgt een nadrukkelijke plek in de strategische beleidsvorming en investeringscapaciteit.

¹ RGS: Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten. De RGS is verantwoordelijk voor (her)registratie van huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, artsen verstandelijk gehandicapten, medisch specialisten, sociaal geneeskundigen en profielartsen. Daarnaast is de RGS verantwoordelijk voor de erkenning van opleiders, opleidingsinrichtingen en opleidingsinstituten.

3. Partnerships. Na een tijdperk van focus op fuseren worden nu weer diverse typen partnerships ontwikkeld om de zorg en strategische positie van OLVG te verbeteren.
4. Trots op OVLG. De trots op OVLG wordt verder opgebouwd en uitgedragen, zodat OLVG aantrekkelijk blijft als merk voor patiënt en toptalent.
5. Professioneel en zakelijk. OLVG is al een topziekenhuis in professioneel opzicht en wordt een topziekenhuis in zakelijk opzicht (financieel en ondernemerschap).

Karakter OLVG

De kernwaarden oftewel eigenschappen die het karakter van OLVG typeren, en waarmee invulling wordt gegeven aan de missie en visie van het ziekenhuis, zijn in 2016 verder gedefinieerd als:

- Thuis in onze wereldstad
- Recht uit het hart
- Altijd in ontwikkeling

Het karakter van OLVG maakt onderdeel uit van het leiderschaps- en management development programma. In 2017 is middels storytelling met medewerkers gezamenlijk invulling gegeven aan het karakter van OLVG. Hiervoor zijn verhalensessies georganiseerd en is een online verhalenplatform op intranet gelanceerd.

2 Kernprestaties

2.1 Personeelsformatie

Aantal medewerkers in loondienst	5.907
- waarvan patiëntgebonden functies	4.208
- waarvan medisch specialisten	405
Fte medewerkers in loondienst	4.611
- waarvan patiëntgebonden functies	3.418
- waarvan medisch specialisten	342

Kerngegevens personeel per 31-12-2017

In 2017 waren op beide locaties daarnaast ook vrijwilligers actief.

2.2 Financieel resultaat

Hieronder worden het geconsolideerde resultaat, de vermogenspositie en de financiële ratio's verkort weergegeven. De uitgebreide financiële verantwoording is te vinden in de jaarrekening.

2.2.1 Geconsolideerd resultaat

Bedrijfsopbrengsten	2017	2016
Zorgomzet	516,9	513,3
Subsidies	40,3	38,0
Overige bedrijfsopbrengsten	18,6	16,8
Totaal bedrijfsopbrengsten	575,9	568,1

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

Bedrijfslasten	2017	2016
Personeelskosten	351,2	345,0
Afschrijvingskosten	33,1	33,3
Overige bedrijfskosten	173,3	180,4
Totaal bedrijfslasten	557,6	558,7
Bedrijfsresultaat	18,3	9,4

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

Resultaat	2017	2016
Bedrijfsresultaat	18,3	9,4
Financiële baten en lasten bedrijfsvoering	(6,0)	(7,2)
Resultaat deelnemingen	0,1	0,1
Vennootschapsbelasting	0,0	0,0
Aandeel derden	0,0	(0,1)
Resultaat boekjaar	12,4	2,3

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

2.2.2 Vermogenspositie en financiële ratio's

Ratio's *)	2017	2016
Vermogensniveau	22,5%	20,7%
Solvabiliteit	31,9%	28,6%
Resultaatsmarge	2,2%	0,4%
Liquiditeit (current ratio)	1,26	1,12

*) Gehanteerde definities:

- Vermogensniveau: eigen vermogen/opbrengsten
- Solvabiliteit: eigen vermogen/balanstotaal
- Resultaatsmarge: resultaat/opbrengsten
- Current ratio: vlottende activa/vlottende passiva

3 Maatschappelijk ondernemen

3.1 Stakeholders

De dialoog met de belangrijkste stakeholders van OLVG, de patiënten, wordt gevoerd in het een-op-een contact met de behandelaar(s), via spiegelgesprekken, met de patiëntenverenigingen en met de patiëntenraad als belangenbehartiger. Via het patiëntenpanel, een instrument dat beschikbaar is voor zowel de dienst Kwaliteit & Veiligheid als de Patiëntenraad, wordt online input opgehaald op basis waarvan gevraagd en ongevraagd advies wordt uitgebracht aan de raad van bestuur. Het panel is in 2017 verder uitgebreid naar het hele patiëntenbestand van OLVG. Met de introductie van het portal MijnOLVG is een belangrijke stap gezet op het gebied van patiëntenparticipatie. En via de CQ-index verkrijgt OLVG (benchmark) informatie over de beleving en tevredenheid van deze stakeholdersgroep.

OLVG is actief in lokale netwerken, zoals de Stichting Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam (Sigra) en de Stichting Amsterdamse Gezondheidscentra (SAG) Amsterdam.

Met de omliggende ondernemers(verenigingen) wordt contact onderhouden.

Met de gemeente voert OLVG overleg over de 'agenda voor Amsterdam'. Op die manier worden de zorgagenda en de ambitie om 'beter in Amsterdam' te zijn, actief onder de aandacht gehouden. Dit strekt zich ook uit naar bereikbaarheid, werkgeverschap en duurzaamheidsbeleid.

De financiële stakeholders, de banken en de zorgverzekeraars worden proactief geïnformeerd over de strategische en beleidsmatige keuzes van OLVG. Frequent wordt overleg gevoerd over zorginkoop en (lange termijn) financiering.

In de paragrafen over duurzaamheid in hoofdstuk 3 en innovatie in hoofdstuk 5, wordt op deze specifieke deelterreinen ook ingegaan op het stakeholdersbelang.

3.2 Samenwerking

Voor het behoud van topklinische functies richt OLVG zich in toenemende mate op samenwerking en alliantievorming. Ook vormt dit expliciet onderdeel van de strategische koers van OLVG, waarin een pijler 'Partnerships' is opgenomen. Strategische, lokale samenwerkingspartners voor OLVG zijn het AMC (o.a. in het Hartcentrum Amsterdam), het VUmc, het BovenIJ Ziekenhuis (o.a. in DiaBoss, CMA en OCA), met het Nederlands Kanker Instituut/Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis (NKI/AvL) en het Zaan Medisch Centrum (ZMC). Eind 2017 zijn de OLVG laboratoria verzelfstandigd in een BV, waarbij de mogelijkheid van samenwerking met andere aanbieders wordt verkend.

Eerstelijnszorg

OLVG werkt nauw samen met de huisartsen en verloskundigen in het adherentiegebied. Op beide locaties is ook een aantal eerstelijnszorgverleners in het ziekenhuis zelf gevestigd. Op locatie West betreft dit het Bevalcentrum West, de Huisartsenpost Amsterdam, het Sportmedisch Adviescentrum en een kindertandartspraktijk. Op locatie Oost een huisartsenpost en een spoed tandartspraktijk.

Beide locaties huisvesten een poliklinische apotheek en een ambulancepost.

De mogelijkheden van een 'specialistisch adviesconsult' op afstand worden verkend.

OCA

Het Oncologisch Centrum Amsterdam (OCA) is een samenwerkingsverband van oncologisch specialisten van OLVG en het BovenIJ Ziekenhuis. Het uitgebreide aanbod van specialismen in beide ziekenhuizen maakt een multidisciplinaire, persoonlijke aanpak dicht bij huis mogelijk. Er wordt nauw samengewerkt met de huisartsen, NKI/AvL, AMC en VUmc.

MC Jan van Goyen

OLVG is verantwoordelijk voor de exploitatie van het Medisch Centrum (MC) Jan van Goyen, een behandelcentrum voor verschillende specialismen gevestigd op meerdere locaties in Amsterdam. De raad van bestuur van OLVG is statutair bestuurder van MC Jan van Goyen, en de jaarrekening van MC Jan van Goyen wordt geconsolideerd in de jaarrekening van OLVG. Vanaf 1 november 2017 is MC Jan van Goyen als BV onder volledige zeggenschap ingebed in het concern OLVG.

Naast lokale en regionale samenwerking maakt OLVG deel uit van landelijke netwerken:

Santeon

OLVG is een van de zeven ziekenhuizen die samen Santeon vormen. In deze vereniging bundelen topklinische ziekenhuizen verspreid over heel Nederland hun krachten in het streven de uitkomsten van zorg te verhogen. Naast OLVG zijn dat het St. Antonius Ziekenhuis in Utrecht/Nieuwegein, het Canisius-Wilhelminaziekenhuis in Nijmegen, het Catharinaziekenhuis in Eindhoven, het Martini Ziekenhuis in Groningen, het Medisch Spectrum Twente in Enschede en het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam.

In 2017 heeft Santeon veel werk gemaakt van het gezamenlijk meten, vergelijken en verbeteren van de uitkomsten van zorg. Binnen het programma Zorg voor Verbetering is het aantal aandoeeningen waarvoor een structurele Value-Based Health Care (VBHC) verbetercyclus is ingericht weer verder uitgebreid. Met meerdere verzekeraars zijn afzonderlijke contracten afgesloten betreffende de borstkankerzorg.

Eind 2017 is het Santeon handvest 2025 bestuurlijk vastgesteld. In dit document 'Samenwerken aan waardegedreven zorg' is de ambitie beschreven waarlangs Santeon zich de komende jaren verder wil ontwikkelen. Deze ambitie kenmerkt zich door verdergaande samenwerking, met waardegedreven zorg (VBHC) als leidend principe en differentiërende kracht.

STZ

OLVG is lid van de Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen (STZ). STZ is de vereniging van voorhoedeziekenhuizen die samen werken aan betere patiëntenzorg, met patiëntgericht wetenschappelijk onderzoek, topklinische zorg en opleiding. In het najaar van 2017 is OLVG voor het eerst gelijktijdig voor beide locaties Oost en West, opnieuw gevisiteerd voor het STZ-lidmaatschap. De visitatie is succesvol verlopen, onder vermelding van enkele best practices, waarmee het lidmaatschap weer voor 5 jaar is verlengd.

3.3 Duurzaamheidsbeleid

OLVG heeft samen met nog 54 andere partijen de Green Deal 'Nederland op weg naar Duurzame Zorg' ondertekend. De ondertekenaars delen kennis en ervaringen én zetten een duurzame bedrijfsvoering hoger op de agenda.

Op beide locaties voldoet OLVG aan de criteria voor de Milieuthermometer, een certificeerbaar milieuzorgsysteem specifiek voor zorginstellingen.

Binnen OLVG houdt het Kernteam Duurzaamheid zich bezig met het voorbereiden van het duurzaamheidsbeleid en het toezien op de uitvoering en voortgang daarvan. Dit beleid strekt zich uit van milieu tot inkoop en de duurzame inzetbaarheid van personeel. Het duurzaamheidsjaarverslag 2017 is vastgesteld en openbaar gemaakt. Ook is een Duurzaamheidsagenda 2018-2022 voor OLVG opgesteld, volledig in aansluiting op de duurzaamheidsagenda van de stad Amsterdam. In deze agenda staan onze ambities beschreven op het gebied van milieu en duurzaamheid voor de komende vijf jaar, op de volgende vier domeinen: energieverbruik, schone lucht, circulaire economie en transparantie. Inmiddels zijn de eerste stapjes al gezet: OLVG heeft subsidie gekregen voor de plaatsing van zonnepanelen, en heeft concrete plannen gericht op papierarm en rookvrij ziekenhuis.

4 Toezicht, bestuur en medezeggenschap

4.1 Zorgbrede governancecode

In 2017 is de nieuwe zorgbrede governancecode 2017 geïmplementeerd. Van alle zeven principes en de deelaspecten daarbinnen is in een werkdocument in beeld gebracht wat de stand van zaken in de organisatie is en welke punten eventueel nog aanvullende aandacht behoeven. In 2018 zal in iedere vergadering van de raad van toezicht 1 principe uit de governancecode diepgaander worden besproken. De code dient tevens als leidraad voor de samenstelling, de beloning, het functioneren en het evalueren van de raad van toezicht en zijn subcommissies. Bepaalde aspecten uit de governancecode komen tevens aan de orde in de governance normenset voor de NIAZ Qmentum audit in 2018.

4.2 Raad van toezicht

De raad van toezicht van OLVG bestaat uit zes leden. Eén lid wordt benoemd op voordracht van de patiëntenraad, in de huidige samenstelling is dat Marie-José Willemse. Ten tijde van de juridische fusie in 2015 zijn de destijds zittende leden van de raad van toezicht herbenoemd met behoud van de vigerende zittingstermijn. De toezichthoudende taak wordt onbelemmerd en onafhankelijk uitgevoerd, zonder belangenverstremming met eventuele nevenfuncties.

4.2.1. Samenstelling

Leden van de raad van toezicht in 2017:

- de heer mr. R.J. (Rutger) Schimmelpenninck, voorzitter einde (1^e) termijn: 01-01-2018
- de heer F.H. (Frank) Schreve, vicevoorzitter (*) einde (3e) termijn: 01-01-2018
- de heer drs. D. (Dave) del Canho (**) einde (1e) termijn: 01-01-2018
- de heer Y. (Ype) de Haan einde (2e) termijn: 01-08-2018
- de heer prof. dr. J.A.M. (Jan) Kremer einde (1e) termijn: 01-11-2020
- mevrouw drs. J.M.M. (Marie-José) Willemse (***) einde (2e) termijn: 20-05-2018

(*) Schreve is destijds vanwege de continuïteit in de fusie, met instemming van de adviesorganen, benoemd voor een derde termijn in de raad van toezicht.

(**) Del Canho was sinds 2012 lid van de raad van toezicht van het Sint Lucas Andres Ziekenhuis en is vandaaruit in 2014 benoemd voor een eerste termijn in de raad van toezicht van het toenmalige Onze Lieve Vrouwe Gasthuis.

(***) Willemse wordt vanwege de continuïteit op voordracht van de patiëntenraad voor nog een derde termijn van 1 jaar herbenoemd.

Mutaties in de raad van toezicht

Per 1 januari 2018 is, na het doorlopen van de gebruikelijke search- en adviesprocedure, de heer drs. J.J.B.M. (Just) Spee toegetreden tot de raad van toezicht, als opvolger van Schreve. Spee is vervolgens binnen de raad van toezicht benoemd als vicevoorzitter en lid van de Auditcommissie. Per 1 januari 2018 is Schimmelpenninck herbenoemd voor een periode van vier jaar, en is Del Canho herbenoemd voor nog een periode van twee jaar in verband met zijn totale zittingstermijn in de raad van toezicht van OLVG en rechtsvoorganger Sint Lucas Andreas Ziekenhuis. In de zomer van 2018 start de procedure voor de opvolging van De Haan.

4.2.2. Nevenfuncties

- de heer Schimmelpenninck
 - Zelfstandig juridisch adviseur
 - President commissaris Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV
 - Voorzitter bestuur Stichting het Deutzenhofje
 - Voorzitter Genootschap Amsterdams Museum
 - Bestuurslid Koninklijke Maatschappij der Wetenschappen
 - Voorzitter Stichting FOR claims
- de heer Schreve
 - Commissaris NV HVC
 - Commissaris ZED+
 - Voorzitter Stichting Biocomp Nepal
 - Voorzitter Overleggroep Naarden Vesting
 - Bestuurslid Het Hoge Veluwe Fonds
 - Bestuurslid Stichting Huis Deelerwoud
- de heer Del Canho
 - Managing partner Del Canho en Engelfriet
 - Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Transavia
 - Vicevoorzitter Raad van Commissarissen GVB
 - Lid van de Raad van Ambassadeurs van het Nationaal Holocaust Museum i.o.
- de heer De Haan
 - Adviseur luchtvaartzaken
 - Commissaris Transavia
 - Lid Raad van Advies KNVvL
 - President commissaris HBLM
 - Lid Raad van Advies ASF
 - Lid Raad van Advies WOS
- de heer Kremer
 - Hoogleraar patiëntgerichte innovatie en strategisch adviseur bij het Radboudumc
 - Voorzitter van de Kwaliteitsraad van het Zorginstituut
 - Lid van de raad voor Volksgezondheid & Samenleving
 - Lid van de Raad van Commissarissen van Ksyos
 - Adviseur bij Strategy&
- mevrouw Willemse
 - Voorzitter Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde (RVS)

De actuele samenstelling van de raad van toezicht en de (neven)functies van de leden wordt ook gepubliceerd in de DigiMV en op de website van OLVG.

4.2.3. Generieke profielschets

Na het tussentijds uittreden van Carla Bruijnzeel in 2016 is zij opgevolgd door Jan Kremer, als lid in de raad van toezicht aangezocht vanwege specifieke expertise op het gebied van kwaliteit en veiligheid. Hiermee is het aantal mannelijke leden in de raad op 5 gekomen, en het aantal vrouwelijke leden op 1, en is niet langer sprake van een evenwichtige verdeling van zetels over mannen en vrouwen. In de generieke profielschets van de raad van toezicht, die in 2017 opnieuw is vastgesteld, staat onder meer bij de algemene kwalificaties dat de raad van toezicht als geheel zodanig is samengesteld dat een spreiding van maatschappelijke achtergronden, deskundigheden, diversiteit naar geslacht, leeftijd, regionale binding en disciplines aanwezig is. Bij de opvolging van De Haan in 2018 zal dit een aandachtspunt zijn.

4.2.4 Commissies

Binnen de raad van toezicht zijn drie commissies werkzaam:

- Commissie Benoeming, Beloning & Beoordeling (BBB): Schreve (tot 1-1-2018), Schimmelpenninck en Kremer (m.i.v. 1-3-2017);
- Auditcommissie: Del Canho, Schreve (tot 1-1-2018) en Spee (m.i.v. 1-1-2018);
- Commissie Kwaliteit & Veiligheid (K&V): Willemse, De Haan en Kremer.

De Commissie BBB richt zich op de search en benoeming van de leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht, en op de arbeidsvoorwaarden en remuneratie van de bestuurders. Tevens houdt deze commissie zich bezig met de voorbereiding van de evaluatie van zowel de raad van toezicht als de raad van bestuur.

De Auditcommissie richt zich specifiek op het financieel-economische beleid en de bedrijfsvoering, met speciale aandacht voor de begroting, maandrapportages en de jaarrekening.

De Commissie K&V richt zich op het beleid en actuele thema's op het gebied van de kwaliteit, verbetering en veiligheid en van zorg.

De commissies adviseren op deze deelterreinen aan de raad van toezicht, die de verslagen van de commissievergaderingen inclusief conclusies en adviezen bespreekt in de voltallige vergadering.

In de evaluatie van de raad en de subcommissies in de periode eind 2016 en begin 2017 is onder andere de balans aan de orde gekomen tussen welke onderwerpen eerst in een subcommissie en welke meteen in de plenaire raad worden geagendeerd. Zowel de Auditcommissie als de Commissie K&V houden de onderwerpen die meer de interne organisatie en controle betreffen op de respectievelijke agenda's. Voor de Auditcommissie zijn dit zaken als financiering, AO/IC, de jaarrekening en controle door de accountant. Voor de Commissie K&V betreffen dat onder andere kwaliteit- of veiligheidsrichtlijnen en rapportages daarover. Onderwerpen van algemeen belang, zoals omvangrijke investeringen en ontwikkelingen op het gebied van zorg, kwaliteit en veiligheid, komen direct op de agenda van de plenaire raad van toezicht. Deze balans werd opnieuw bezien in de vervolgevaluatie begin 2018.

4.2.5 Taken en verantwoordelijkheden

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening, het meerjarenbeleid van het ziekenhuis en strategische beslissingen van de raad van bestuur.

De raad van toezicht zorgt voor de benoeming, beloning en evaluatie van (de leden van) de raad van bestuur, en houdt integraal toezicht op het beleid van de raad van bestuur en op de algemene gang van zaken binnen OLVG. Onder andere door te functioneren als klankbord, draagt de raad van toezicht zorg voor een goed functionerende raad van bestuur.

Statuten

De samenstelling en de bevoegdheden van de raad van toezicht zijn statutair bepaald. In het verslagjaar zijn de statuten niet gewijzigd. Wel is gestart met de beoordeling op welke punten de statuten mogelijk moeten worden aangepast aan de nieuwe zorgbrede governance code. Uiterlijk 1 januari 2019 moeten de statuten zijn aangepast en vastgesteld.

Reglement

De taken en verantwoordelijkheden van de raad van toezicht zijn vastgelegd in een reglement dat, samen met de statuten van Stichting OLVG, inhoud geeft aan het toezicht op en samenspel met de raad van bestuur, evenals op het functioneren van de raad van toezicht zelf. In 2017 is het reglement van de raad van toezicht aangepast aan de nieuwe zorgbrede governance code, naar een voorbeeld vanuit de NVTZ.

4.2.6 Werkwijze en informatievoorziening

Om te kunnen voldoen aan de toezichthoudende taken wordt de raad van toezicht in ieder geval periodiek geïnformeerd over de realisatie van het strategisch beleid en het behalen van de doelstellingen in het jaarplan, eventuele risico's en geplande investeringen, de financiële stand van zaken, de kwaliteit en veiligheid van zorg, HRM-gerelateerde zaken, de besturing van de organisatie en de naleving van wet- en regelgeving. De wijze van informatievoorziening aan het toezichthoudende orgaan is conform de statuten vastgelegd in een informatieprotocol. In 2017 is het informatieprotocol waar nodig aangepast aan de nieuwe zorgbrede governance code. Het inhoudelijke protocol is vertaald naar een jaarkalender die inzichtelijk maakt welke onderwerpen op welk moment op de agenda staan. Dit beslaat de terreinen kwaliteit & veiligheid, informatieveiligheid, finance & control, HRM/medewerkers, governance & compliance, strategie en actualiteit. Daarnaast wordt de raad van toezicht zo nodig tussentijds ad hoc geïnformeerd, bijvoorbeeld indien zich een calamiteit heeft voorgedaan of indien OLVG in de media verschijnt.

Als onderdeel van de informatievoorziening en om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen in het ziekenhuis, gaan de leden van de raad van toezicht regelmatig op werkbezoek bij de (medische) afdelingen op beide locaties van het ziekenhuis. In 2017 vonden bezoeken plaats aan de afdeling Chirurgie op locatie West, het Leerhuis op locatie Oost, de Apotheek op locatie West, de laboratoria op locatie West, Orthopedie op locatie West, en het Verpleegkundig Stafconvent (locatie-overstijgend). Ook in 2018 worden weer minimaal vier van dergelijke werkbezoeken ingepland.

Bezoldiging

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de WNT II, de aanvullende 'Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen in de zorg', en de klasse-indeling voor instellingen in de zorg. Hierbij gelden als uitgangspunten dat OLVG in de hoogste categorie valt, te weten klasse V, en dat het toegestane percentage voor de individuele toezichthouders wordt gekoppeld aan het voor dat jaar geldende bezoldigingsmaximum. Er geldt geen opslagpercentage voor lidmaatschap van de subcommissies. De bezoldiging wordt jaarlijks openbaar gemaakt in de jaarverantwoording. Eind 2017 is de indexering voor 2018 goedgekeurd.

Evaluatie

De raad van toezicht evalueert volgens het reglement jaarlijks het eigen functioneren, inclusief dat van de commissies. Begin 2017 is deze evaluatie, begeleid door extern bureau Quist, uitgebreid besproken in de plenaire vergadering met de raad van bestuur. Op basis van de conclusies zijn onder meer enkele aanpassingen doorgevoerd in de wijze van voorbereiding en agendering van onderwerpen in respectievelijk de subcommissies en de plenaire raad van toezicht. Eind 2017 is de volgende evaluatie voorbereid en begin 2018 door de commissie BBB uitgevoerd.

4.2.7 Overleg

In 2017 heeft de raad van toezicht volgens de vooraf opgestelde jaarplanning zeven maal een reguliere vergadering gehouden in aanwezigheid van de raad van bestuur: op 24 januari, 4 april, 23 mei, 4 juli, 19 september, 14 november en 12 december. Een extra vergadering is in het verslagjaar niet aan de orde geweest. De voltallige raad van toezicht was bij de plenaire vergaderingen aanwezig, dan wel tijdig geconsulteerd.

De voorbereiding van de vergaderingen van de raad van toezicht gebeurt in het voorzittersoverleg, waaraan de voorzitter en vicevoorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de raad van bestuur deelnemen. Direct voorafgaand aan iedere plenaire vergadering heeft de raad van toezicht intern overleg zonder de raad van bestuur.

Bij het opstellen van de agenda van de raad van toezicht en haar commissies wordt voor de hoofdlijnen het informatieprotocol gevolgd. In de voltallige vergaderingen van de raad van toezicht

is gedurende het jaar de benodigde aandacht uitgegaan naar de evaluatie van de raad van toezicht, de post-fusie integratie, strategie, locatiedoorontwikkeling, efficiencyverbetering, (her)financiering, investeringen, samenwerkingsvormen, de verzelfstandiging van de laboratoria, het kwaliteitsbeleid, strategische HR dossier, benoemingen in de raad van bestuur en de raad van toezicht, veranderende privacy wetgeving en de nieuwe zorgbrede governance code. In de jaarvergadering van mei 2017 is de jaarverantwoording 2016 finaal goedgekeurd in aanwezigheid van de externe accountant. In de vergadering van december is de begroting voor 2018 goedgekeurd.

De Auditcommissie is in het verslagjaar volgens planning vijf keer bijeen geweest: op 16 maart, 16 mei, 14 september, 3 november en 8 december. De vergaderingen van de Auditcommissie worden bijgewoond door de (portefeuillehouder) raad van bestuur en de manager Financiën. Tevens is structureel de externe accountant aanwezig. In de Auditcommissie is veel aandacht uitgegaan naar (her)financiering, AO/IC, (verbetering van) de productieregistratie, de jaarrekening, de aanbevelingen in de managementletter, de omzetverantwoording in de concernrapportages en de begroting voor 2018. Ook is stelselmatig gesproken over de productie- en liquiditeitsontwikkeling en de afspraken met de zorgverzekeraars. De voortgang op de productie en omzet wordt gemonitord aan de hand van de maandelijkse concernrapportages.

De commissie K&V heeft in het verslagjaar volgens planning driemaal vergaderd: op 23 maart, 29 juni en 2 november. De vergaderingen van de commissie K&V worden bijgewoond door de (portefeuillehouder) raad van bestuur en het management en adviseurs van de dienst Kwaliteit & Verbetering. In het verslagjaar stonden de volgende onderwerpen prominent op de agenda: kwaliteitsrapportages, inspectiebezoeken, harmonisatie van protocollen, klachtafhandeling in het kader van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz), calamiteiten en Value Based Healthcare (VBHC). Er is ook aandacht besteed aan de HSMR-scores² en aan de voorbereiding voor de NIAZ Qmentum audit in 2018. De voortgang op de verschillende kwaliteitsthema's wordt gemonitord aan de hand van de trimesterrapportage.

De commissie BBB heeft in 2017 weer veel extra inspanning gericht op een adequate invulling van de vacatures in de raad van bestuur en de raad van toezicht. Hierbij werden ook de adviesorganen van het ziekenhuis geconsulteerd en werd een extern bureau ingeschakeld. De commissie was verder betrokken bij de voorbereidingen voor de evaluatie van de raad van toezicht. Eens per jaar neemt deze commissie de declaraties van de raad van bestuur door.

Een vertegenwoordiging van de raad van toezicht woont twee keer per jaar een overlegvergadering bij van de ondernemingsraad met de raad van bestuur, als daar respectievelijk de jaarrekening en de begroting worden behandeld. En daarnaast jaarlijks het strategisch overleg tussen raad van bestuur en ondernemingsraad. Verder is er doorgaans twee keer per jaar bilateraal overleg van de voorzitter raad van toezicht en de voorzitter raad van bestuur enerzijds met de respectievelijke voorzitters van de adviesorganen ondernemingsraad, bestuur medische staf en patiëntenraad anderzijds. Desgewenst vindt ook tussentijds overleg plaats tussen toezichthouder en adviesorganen. De toezichthouder heeft contact met het tweede echelon management tijdens strategiedagen, bij bepaalde inhoudelijke onderwerpen op de agenda van de raad van toezicht, en tijdens werkbezoeken in de organisatie.

4.2.8 Besluiten

De raad van toezicht heeft in 2017 onder meer goedkeuring verleend aan de volgende besluiten:

- Doelstellingen raad van bestuur 2017
- Portefeuilleverdeling raad van bestuur met ingang van 1-4-2017

² HSMR: Hospital Standardized Mortality Ratio. Indicator voor potentieel vermijdbare sterfte, die de werkelijke sterfte in een ziekenhuis af tegen de sterfte die op basis van de patiëntkenmerken werd verwacht.

- Vorming BV MC Jan van Goyen onder volledig zeggenschap OLVG
- Jaarverantwoording 2016 Stichting OLVG
- Decharge leden raad van bestuur en raad van toezicht over verslagjaar 2016
- Financieringsovereenkomsten met de banken
- Herbenoemingen in de raad van toezicht
- Benoeming nieuw lid raad van toezicht
- Reglementen raad van toezicht en raad van bestuur
- Generieke profielschets raad van toezicht
- Functiespecificatie nieuw lid raad van bestuur
- Toezichtvisie OLVG
- Indexering bezoldiging leden raad van toezicht en raad van bestuur
- Jaarplan/begroting 2018 Stichting OLVG

4.2.9 Slotwoord raad van toezicht

2017 was een jaar voor de ziekenhuizen met toenemende personeelstekorten en daarmee gepaard gaand toenemende wachtlijsten. Deze tekorten maken het eens te meer noodzakelijk dat ziekenhuizen hun werknemers zo goed mogelijk inzetten en onderling goed samenwerken. Goede aandacht voor de werknemers gaat hand in hand met goede aandacht voor de patiënt. In 2017 is de basis gelegd voor de financiering van toekomstige grote investeringen. Een gezonde bedrijfsvoering is een randvoorwaarde voor verdere investeringen. Bij investeringen wordt gestreefd naar een goede balans tussen investeringen in de gebouwen, apparatuur en de ontwikkeling van E-Health. De raad van toezicht is de bestuurders, medewerkers en vrijwilligers van OLVG, en iedereen die met OLVG samenwerkt erkentelijk voor de inzet in 2017.

4.3 Raad van bestuur

De raad van bestuur is statutair eindverantwoordelijk voor de strategie, het beleid, de financiering en de realisatie van de organisatiedoelstellingen van OLVG. Stichting OLVG heeft een bestuursmodel met een raad van bestuur met een gezamenlijke eindverantwoordelijkheid en een inhoudelijke portefeuilleverdeling. De taken en verantwoordelijkheden van de raad van bestuur staan beschreven in het reglement. In 2017 is het reglement van de raad van bestuur aangepast aan de nieuwe zorgbrede governance code, naar een voorbeeld vanuit de NVZD.

De raad van bestuur delegeert een deel van zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan het (RVE-)management.

4.3.1 Samenstelling

In 2017 bestond de raad van bestuur uit vier leden:

- de heer dr. J.Th.M. (Hans) van der Schoot, voorzitter
- mevrouw drs. F.J.H. (Françoise) Dings MBA, lid
- de heer drs. J. (Jeroen) van Roon MBA, lid
- prof. dr M.A.A.J. (Maurice) van den Bosch, lid (m.i.v. 1 april 2017)

Ten tijde van het verschijnen van dit maatschappelijk verslag is bekend dat de heer Van der Schoot met ingang van 1 april 2018 is benoemd als bestuursvoorzitter van de Vereniging STZ. Hij blijft in 2018 deels werkzaam als lid in de raad van bestuur van OLVG. Het voorzitterschap van de raad van bestuur is overgedragen aan de heer Van den Bosch. Mevrouw Dings gaat OLVG na het verstrijken van de tweede benoemingstermijn in de zomer van 2018 verlaten. Het searchtraject voor haar opvolging is opgestart.

4.3.2. Nevenfuncties

- de heer Van der Schoot
 - Voorzitter bestuur vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsziekenhuizen (STZ)
 - Voorzitter bestuur Stichting Wetenschappelijk Onderzoek OLVG
- de heer Van den Bosch
 - Hoogleraar Radiologie Universitair Medisch Centrum Utrecht
 - Lid raad van toezicht Vilans, portefeuille wetenschappelijk onderzoek en technologie
 - Erelid Pink Ribbon
- mevrouw Dings
 - Lid raad van toezicht Trimbos Instituut
 - Lid bestuur vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsziekenhuizen (STZ)
 - Lid Adviesraad Ingeborg Douwes Centrum (IDC)
 - Lid Adviesraad Clinical leadership opleiding Imagine Erasmus universiteit
- de heer Van Roon
 - Bestuurder Medisch Centrum Jan van Goyen BV
 - Bestuurder OLVG Lab BV
 - Bestuurslid Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam (Siga)
 - Network counsel - Amsterdam Economic Board

De actuele samenstelling van de raad van bestuur, en de nevenfuncties van de leden, wordt ook gepubliceerd in de DigiMV en op de website van OLVG.

De raad van toezicht moet nevenfuncties vooraf beoordelen en goedkeuren, waarbij mogelijke belangenverstremming wordt meegewogen.

4.3.3. Beloningsbeleid

De bezoldiging van de leden van de raad van bestuur is passend binnen de WNT II, de aanvullende 'Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen in de zorg', en de nieuwe klasse-indeling voor instellingen in de zorg. OLVG valt in de hoogste categorie, te weten klasse V. Daaraan is vanaf 1 januari 2016 een bezoldigingsmaximum gekoppeld. Voor bestuurders die voor 1 januari 2016 zijn aangesteld, geldt een overgangsrecht. De bezoldiging wordt jaarlijks vastgesteld door de raad van toezicht en openbaar gemaakt in de jaarverantwoording.

De declaraties van de raad van bestuur worden eens per jaar doorgenomen door de commissie BBB van de raad van toezicht.

4.3.4 Evaluatie

De raad van toezicht evalueert volgens het reglement jaarlijks het functioneren van de raad van bestuur, individueel en gezamenlijk. Deze evaluatie heeft begin 2017 plaatsgevonden. Parallel aan het evaluatieproces zijn tevens de doelen voor de individuele en gezamenlijke raad van bestuur voor het nieuwe verslagjaar vastgesteld.

4.4 Besturingsmodel

OLVG is opgebouwd uit resultaatverantwoordelijke eenheden (RVE's) in het primaire en het ondersteunende proces. Het uitgangspunt is dat de organisatie zoveel mogelijk rond patiëntprocessen wordt vormgegeven, in specialismen (vakgroepen) of aandoeningsgerichte centra. Het organogram van de interne organisatie staat op pag. 21.

Voor de aansturing van het primaire proces is gekozen voor een model met de dokter 'in the lead'. Het RVE-management bestaat uit een unitleider (medisch specialist) en een bedrijfskundig manager, waarbij de unitleider de eindverantwoordelijkheid over de RVE heeft. Het RVE-management werkt locatie-overstijgend.

Gedurende 2017 is het besturingsmodel tussentijds geëvalueerd. Enkele aandachtspunten die daaruit zijn gekomen worden opgenomen in een plan van aanpak voor 2018.

4.4.1. Managementinformatie

Het (financiële) beleid volgt een planning- en controlcyclus. Voor de zomer formuleert de raad van bestuur in de kaderbrief de uitgangspunten die bij het opstellen van de interne begroting worden gehanteerd. Op basis van deze uitgangspunten dienen de bedrijfseenheden en diensten jaarplannen en begrotingen in. Deze plannen worden gezamenlijk geanalyseerd op haalbaarheid en verwerkt in het jaarplan en de begroting voor het gehele ziekenhuis. Na goedkeuring van de begroting door de raad van toezicht stelt de raad van bestuur de interne budgetten vast. Bewaking van deze intern vastgestelde budgetten gebeurt maandelijks aan de hand van rapportages en analyses, waaronder financiële, personele en productieoverzichten. Maandelijks wordt ook de volledige exploitatie van het ziekenhuis opgesteld en geanalyseerd. Vanuit het datawarehouse worden rapportages opgesteld met betrekking tot productie, personeel, kosten en opbrengsten, kwaliteit en registratie ten behoeve van de organisatorische eenheden. De uitkomsten worden periodiek besproken met het management en de raad van bestuur.

4.4.2 Risicomanagement

Door toenemende marktwerking staat het ziekenhuis aan steeds meer risico's bloot. Strategisch risicomanagement is een aandachtspunt binnen in de reguliere planning- en controlcyclus. Het doel hiervan is het geheel van risico's op organisatieniveau in kaart te brengen en hierbij passende maatregelen te implementeren. Hierdoor wordt de kans op calamiteiten en incidenten naar een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Het geactualiseerde risicoprofiel dient daarbij als leidraad voor de planning- en controlcyclus van het komende jaar. De businessunits en risicodomeinhouders formuleren op basis van het profiel zo nodig maatregelen die onder andere in de trimestergesprekken en het voltallige managementoverleg worden gemonitord.

In 2017 is het risicoprofiel van OLVG gericht geactualiseerd en schematisch in kaart gebracht, met daarbij de voorgestelde mitigerende maatregelen per risicodomein: strategie, ICT, personele zaken, financiën, vastgoed en zorgtechnologie, kwaliteit en veiligheid, juridische zaken en projecten. In vervolg wordt dit jaarlijks herhaald en besproken met management, raad van bestuur en raad van toezicht.

4.4.3 Integriteitsbeleid en klachtenregelingen

OLVG heeft voor medewerkers een gedragscode voor mail- en internetgebruik.

Er is een zogeheten klokkenluidersregeling voor de melding van een vermoeden van een misstand. De klachtenregelingen voor de individuele medewerker zijn geharmoniseerd en vastgesteld. Medewerkers kunnen zich wenden tot een interne of externe vertrouwenspersoon. Op het terrein van het elektronisch patiëntendossier en de inzage in gegevens, zijn er binnen OLVG richtlijnen, privacyregelingen en bijbehorende klachtenregelingen. De medewerker tekent voor deze regelingen bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst.

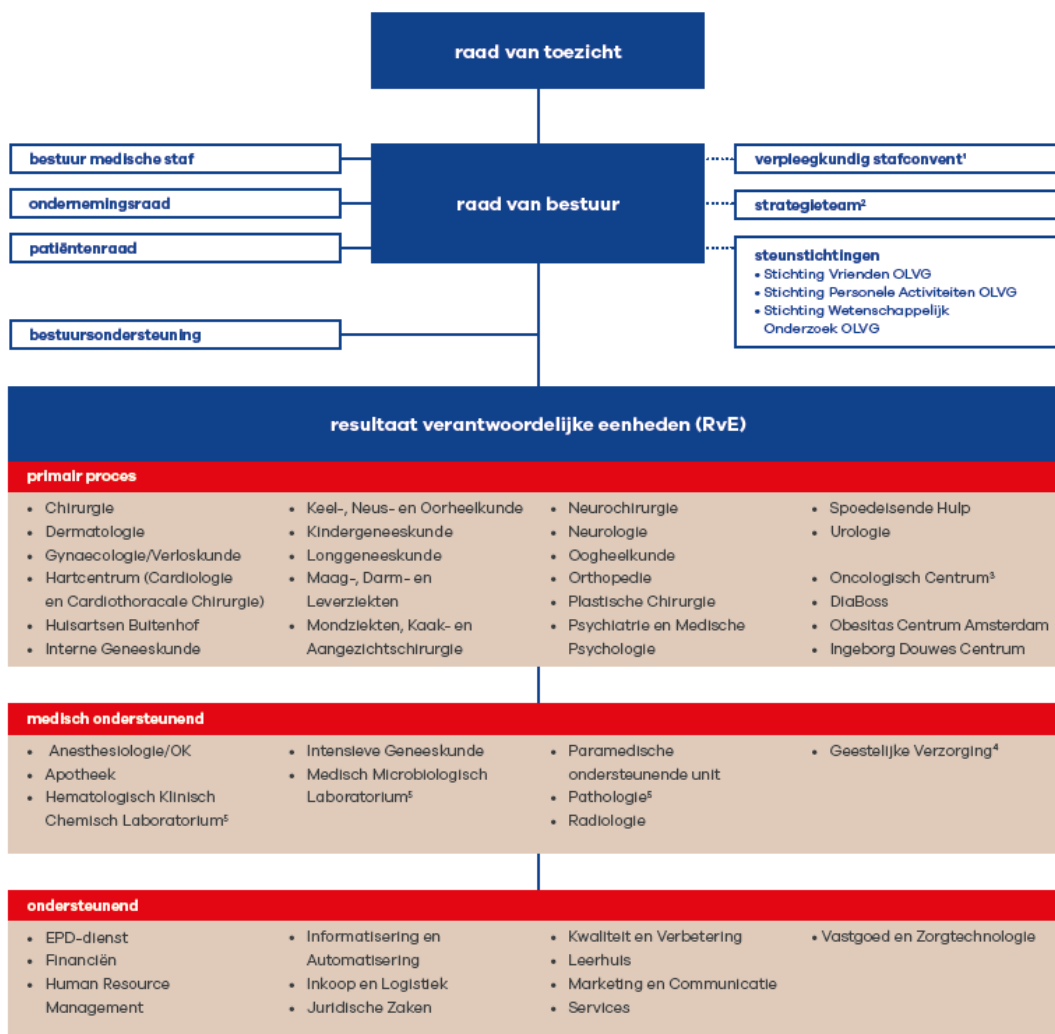
In aansluiting op de nieuwe Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg (Wkkgz), is de behandeling van klachten van patiënten vastgelegd in de 'Klachtenregeling patiënten OLVG'. In het inkoopproces wordt de Nevi Gedragscode gehanteerd.

4.5 Medezeggenschap

De ondernemingsraad (OR) behartigt de belangen van het personeel, het bestuur medische staf vertegenwoordigt de medisch specialisten en de patiëntenraad adviseert de raad van bestuur gevraagd en ongevraagd vanuit het perspectief van de patiënt als gebruiker van het ziekenhuis. Alle medezeggenschapsorganen publiceren jaarlijks elk een eigen jaarverslag waarin onder andere wordt weergegeven over welke onderwerpen advies (of instemming) is gegeven en wat daarmee is gebeurd.

OLVG heeft een verpleegkundig stafconvent (VSC), dat als commissie de verpleegkundige beroepsgroep vertegenwoordigt. Het VSC zet zich voortdurend in om de deskundigheid van de verpleegkundigen verder te bevorderen, zorgt ervoor dat er volgens de laatste inzichten wordt gewerkt en dat er continu verpleegkundig onderzoek wordt gedaan naar verbetering van de verpleegkundige zorg.

Organogram Interne organisatie

1. Het verpleegkundig stafconvent is een OLVG-brede ziekenhuiscommissie en heeft als doel de stem van verpleegkundigen te vertegenwoordigen. In de organisatie en verpleegkundige kwaliteit en professionaliteit te bevorderen en adviseert in die hoedanigheid de raad van bestuur.
2. Het strategie team valt inhoudelijk onder de raad van bestuur maar wordt aangestuurd vanuit de afdeling Kwaliteit en Verbetering.
3. Oncologie is een unitoverstijgend centrum in samenwerking met het BovenIJ Ziekenhuis. Andere (kleinere) centra zijn DiaBoss, Obesitas Centrum Amsterdam en Ingeborg Douwes Centrum.
4. Geestelijke Verzorging rapporteert direct aan de raad van bestuur maar staat hoofdzakelijk ten dienste van het primaire proces, vandaar ondergebracht als RvE.
5. Per 1 januari 2018 zijn de laboratoria ondergebracht onder OLVG Laboratorium B.V. waarvan Stichting OLVG enige aandeelhouder is.

Peildatum: 31 december 2017

5 Beleid, inspanningen en prestaties

5.1 Operationele doelen 2017

De operationele doelen in het jaarplan 2017 zijn afgeleid van de strategische koers 2017-2019. Hieronder worden de resultaten in het verslagjaar kort weergegeven. Aansluitend volgt het financieel beleid en de financiële resultaten.

5.1.1 Verzilveren van de fusie

In 2017 is het programma Kliniekindeling succesvol afgerond. De verschuivingen van Urologie, Chirurgie (GE en Trauma), Cardiologie en Neurologie zijn gerealiseerd, evenals de daarmee samenhangende verbouwingen. Hiermee is een belangrijke stap gezet in het concretiseren en verzilveren van de fusie. Het programma is uitgebreid geëvalueerd waarbij lessen voor volgende lateralisaties zijn geformuleerd in de 'Totaalevaluatie programma kliniekindeling'.

Naast de fysieke verschuivingen is harmonisatie gerealiseerd in de kwaliteitsdocumenten en het ondersteunende systeem. In december zijn de nieuw iProva portalen live gegaan. Dit betekent dat OLVG één geharmoniseerd documentbeheer- en meldsysteem heeft, waarmee verdere verbeteringen kunnen worden ingezet voor de zoek/meldfunctie, de vindbaarheid van de documenten en de kwaliteit van het documentenbeheer.

In 2017 zijn verder voorbereidende stappen gezet om te komen tot één ERP voor de afdelingen Financiën en Inkoop & Logistiek. Oorspronkelijk was livegang per 1 januari 2018 voorzien. OLVG heeft behoefte aan één modern ERP systeem voor Oost én West op basis van nieuwe technologie, passend binnen de toekomstvisie van OLVG, waarbij andere systemen en applicaties makkelijk gekoppeld kunnen worden. Er was meer onderzoek nodig naar het vinden van een passend systeem waardoor livegang niet per 1 januari 2018 is gerealiseerd. In december 2017 is op basis van de studie een voorlopig besluit genomen voor de aanschaf van een ERP systeem, Afas. In het eerste halfjaar van 2018 worden de personele en organisatorische consequenties meer gedetailleerd uitgewerkt.

In het kader van efficiënter ruimtegebruik is eind 2017 de huur van buitenlocatie Kantoorgebouw Delphihuis opgezegd. De medewerkers van enkele ondersteunende diensten die daar werkzaam waren zijn verhuisd naar locatie West waar het concept Activiteitgericht Werken (AGW) is ingevoerd. Na evaluatie in 2018 kan dit concept ook verder worden uitgerold voor kantoorfuncties op locatie Oost.

5.1.2 Programma Slagkracht

In 2017 is er gestart met het programma Slagkracht, het vernieuwingsprogramma waarin OLVG investeert om de komende 2 jaren in negen projecten verschillende processen binnen het ziekenhuis te verbeteren en vernieuwen. De hoofddoelstelling van het programma is fundamenteel vernieuwen en bouwen aan een toekomstbestendige organisatie waarin:

- De patiënt een goede beleving en hoge kwaliteit van zorg ervaart
- De medewerker met plezier werkt en in zijn kracht staat
- De organisatie financieel gezond is

In 2017 is de programmastructuur van Slagkracht vastgesteld. Daarnaast zijn in 2017 vier (van de twaalf) Lean Green Belt projecten gerelateerd geweest aan Slagkracht. Lessen uit deze Green Belt trajecten worden organisatiebreed geïmplementeerd. Er is een communicatieplan vastgesteld en uitgevoerd. Vanuit het programma is op verschillende manieren aandacht besteed aan het brengen en vergroten van "Slagkracht" in de organisatie en het verbinden van medewerkers aan het programma. Voor elk project is een projectleider aangewezen, de scope bepaald en is er een projectplan opgesteld. De doelstellingen die tijdens kick offs zijn vastgesteld worden hieronder kort uitgelicht.

- Met het *Gezamenlijke poli* project wordt toegewerkt naar een innovatief, doelmatig en toekomstbestendig poliproces. In 2017 is er gestart met het brownpaper onderzoek naar activiteiten en tijdsbesteding van de poli's en inventarisatie van digitale ideeën. In 2018 worden deze ideeën verder uitgewerkt en geïmplementeerd.
- Binnen *Ontslagmanagement* ligt de focus op het versnellen en verbeteren van het ontslagproces vanuit het perspectief van de patiënt en organisatie. In 2017 is gestart met pilots bij Chirurgie, Neurologie West en MDL Oost. Het aanpassen van het zorgpad heup bij Chirurgie heeft geresulteerd in een daling van de gemiddelde ligduur van 9 naar 7 dagen. In 2018 zal het verbeteren van het ontslagproces ziekenhuisbreed toegepast worden.
- Voor *Dagritme* is er in 2017 nog niet gestart met een project, maar is er wel een Green Belt project afgerond. De lessen die we hieruit hebben getrokken zullen in het vervolg meegenomen worden bij het afstemmen van werkzaamheden van diverse zorgverleners over de dag op de afdeling.
- In het project *OK Lounge* staat het verbeteren van het proces voor operatieve dagbehandelingspatiënten en het ontwerpen en bouwen van een fysieke ontvangstruimte en OK Lounge West centraal. Vanwege de grootschaligheid van investeringen en de omvangrijke gevolgen die met het bouwen van de volledige OK Lounge gepaard zijn, kan de bouw niet los worden gezien van de ontwikkelingen van de totale hotfloor op locatie West. Daarom is er binnen dit project gekozen om voor de korte termijn "OK Lounge 1.0" te realiseren. Besluitvorming en voorbereidingen zijn in 2017 getroffen, uitvoering vindt plaats in 2018.
- Bij *Opnemen zonder bed* ligt er een focus op vermindering van opnameduur en verandering van het werkproces in de kliniek middels het inrichten van een gezamenlijk ontvangstruimte waar patiënten zich voor de OK melden en voorbereiden zonder dat ze tevoren in de kliniek zijn opgenomen. De voorbereidingen voor pilots (decentraal op verpleegafdelingen) zijn in 2017 getroffen en in 2018 zullen deze pilots worden uitgevoerd. Parallel wordt gewerkt aan het vormgeven van OZB op locatie West (centrale werkwijze en fysieke locatie).
- In *Normprofielen* staat het gebruik van spiegelinformatie om inzicht en bewustwording te vergroten centraal. Doel hierbij is de doelmatigheid van medische diagnostiek te verbeteren en herhaalconsulten te verminderen. In 2017 is de applicatie 'Zorgdoelmatig' in gebruik genomen voor het inzichtelijk maken van interdoktervariatie. Op basis van deze interdoktervariatie zijn binnen de RVE's Orthopedie en Neurologie de eerste aanpassingen in registratie in werkwijze doorgevoerd (en wordt deze variatie bespreekbaar gemaakt bij beeldvormende techniek en herhaalconsulten). In 2018 zullen andere RVE's volgen.
- Het project *Integraal Capaciteitsmanagement* heeft als overall doel om optimale afstemming te realiseren van (personele) capaciteiten tussen kliniek-dagbehandeling-OK-poli-acute zorg en om de vraag (patiëntvraag) en aanbod (capaciteiten) op operationeel, tactisch en strategisch niveau beter op elkaar af te stemmen. In 2017 zijn de voorbereidingen getroffen voor de implementatie van software HotFlo, verdere realisatie hiervan zal in 2018 plaatsvinden.
- Het project *Zorgpad Farmacie* heeft focus op het vergroten van medicatieveiligheid en efficiënte werkwijzen daaromtrent, waarbij de patiënt meer regie over eigen medicatie ervaart, onder andere door E-Health toepassingen en de medewerker ontlast wordt. Een pilot met apothekersassistentes op de afdeling zal het eerst kwartaal van 2018 plaatsvinden op de longgeneeskunde in Oost. Indien succesvol zal deze worden uitgerold op andere afdelingen. In 2018 zal ook gestart worden met het mogelijk maken voor patiënten om hun medicatie zelf in het EPD in te voeren. Met het zicht op de NIAZ accreditatie in 2018 en deelname aan VIPP project is in 2017 voornamelijk ook gefocust op medicatieverificatie. Zo worden campagnes gevoerd om vakgroepen bewust te maken van nut en noodzaak en wordt een dashboard ontwikkeld per specialisme om de verificatie voor alle zorgprofessionals inzichtelijk te maken.

- In 2017 is het project *Scherper Inkopen* afgerond. Het voornaamste doel was om gezamenlijke, meer strategische inkoop tussen de RVE's en afdeling Inkoop en Logistiek te faciliteren. Dit heeft geresulteerd in een totale besparing van 3,3 miljoen bij de top 10 RvE's. Het project heeft daarnaast een potentiële besparing van 1 miljoen aan organisatie brede initiatieven benoemd. De besparing zoals opgenomen voor Slagkracht is hiermee gerealiseerd. Verdere uitvoering is teruggelegd in de lijn.

5.1.3 Kwaliteit van zorg, opleiding en wetenschap, innovatie

OLVG wil patiënten kwalitatief hoogwaardige zorg bieden, zonder daarbij de betaalbaarheid uit het oog te verliezen. Doelstelling is continue verbetering van de patiëntenzorg, waarbij de uitkomsten voor de patiënt centraal staan. Op de langere termijn wordt de ambitie van beste verbeterziekenhuis verder uitgebouwd door samen met patiënten het zorgproces te blijven toetsen en waar mogelijk te verbeteren. Dit wordt gerealiseerd door in de manier van werken de komende jaren te focussen op de drie-eenheid: "Samen. Aantoonbaar. Verbeteren." Dit is vastgelegd in de gezamenlijke kwaliteitsvisie. Op basis van deze visie wordt jaarlijks een jaarplan Kwaliteit met speerpunten opgesteld.

In 2017 heeft OLVG de geplande lateraliseringsafspraken gemaakt. Op alle verschuivingen zijn risico-inventarisaties uitgevoerd en waar nodig verbetermaatregelen geïmplementeerd om een veilige overgang van zorg te waarborgen. In de zomer van 2017 hebben de laatste interne verschuivingen in het kader van het programma Herinrichting Klinieken plaatsgevonden en is een evalueerend verslag van het totale programma opgesteld. Hierin zijn alle geleerde lessen uit de verschillende stappen en overkoepelende aandachtspunten voor volgende lateraliseringsafspraken verwerkt en geborgd.

OLVG heeft de keuze gemaakt over te gaan op het nieuwe internationaal accreditatieprogramma NIAZ Qmentum. De externe audit vindt plaats in juni 2018. Ter voorbereiding op deze audit hebben alle RVE's en diensten in 2016 een zelfevaluatie uitgevoerd en zijn de eenheden in 2017 aan de slag gegaan met hun verbeterpunten. Op basis van de zelfevaluatie zijn ziekenhuisbrede verbeterpunten vastgesteld en verbeteracties in gang gezet. Voorbeelden zijn een geharmoniseerde overdracht van patiëntgegevens en een eenduidige werkwijze voor patiëntidentificatie. Verder zijn in 2017 de documentbeheerssystemen en de iProva portalen geharmoniseerd tot één systeem. Het samenvoegen van de documentbeheerssystemen Oost en West was nodig om gezamenlijk te kunnen werken binnen één systeem. Daarnaast zijn de units doorgedaan met de harmonisatie van hun werkwijzen en kwaliteitsdocumenten. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van de NIAZ accreditatie.

In 2017 is ingezet op het versterken van de patiëntenparticipatie. Het doel is patiënten actief te betrekken in de besluitvorming van het eigen behandelproces en in de verbetering van de organisatie van onze zorg met als doel betere gezondheidsuitkomsten, doelmatigere zorg en een hogere tevredenheid. In dit kader zijn diverse pilots uitgevoerd. Ook is eind 2017 een patiëntenpanel opgericht. Periodiek wordt een uitvraag gedaan over een onderwerp waarin OLVG de mening van patiënten wil ophalen of patiënten wil uitnodigen mee te denken.

In 2017 is het Santeon-brede Value Based Healthcare-programma uitgebreid met 3 aandoeningen. De verbetersteams hiervoor worden in 2018 gefaciliteerd hun verbetercyclus vorm te geven. Met de in 2016 opgestarte VBHC verbetersteams komt het totaal van Santeon VBHC-trajecten op 8 aandoeningen. Per aandoening is een scorekaart opgesteld met voor patiënten belangrijke uitkomst- en procesindicatoren en indicatoren voor de hoogste kostenposten voor de gedefinieerde patiëntengroep. Voor diverse aandoeningen heeft analyse van data geleid tot verbeterinitiatieven. Daarnaast neemt het hartcentrum OLVG actief deel aan de VBHC-trajecten van Meetbaar Beter. VBHC HIV-zorg is succesvol geweest in het afsluiten van een contract op basis van prestatiebekostiging met Zilveren Kruis.

Continu verbeteren met Lean is een middel dat de lateralisatie, het programma Slagkracht en NIAZ Qmentum ondersteunt om met workshops en coaching op de werkvloer, heel praktisch aan de slag te gaan met verbeteren. Het uitgangspunt is altijd om maximale toegevoegde waarde voor de klant te creëren tegen minimale inspanning. Dat heeft een positief effect op de patiënttevredenheid, de medewerkersbetrokkenheid en het financiële resultaat. In 2017 zijn er 43 nieuwe medewerkers getraind in de Lean Orange Belt opleiding en 12 medewerkers in de Lean Green Belt opleiding. Alle deelnemers hebben een eigen verbeterproject opgepakt. In OLVG zijn in totaal 35 teams getraind middels het volledige 'lean in teams' programma. In 2017 is besloten de focus te verschuiven naar het trainen van alle poliklinieken om te gaan werken met een dagstart, verbeterbord en dagelijks sturen op een kritische prestatie-indicator. De registratie van indicatoren, en het actief sturen hierop, wordt ingezet om de kwaliteit van zorg transparant te maken. In 2017 is elk trimester een integraal kwaliteitsdashboard opgeleverd voor sturing op kwaliteitsverbetering binnen de RVE en verantwoording over kwaliteit richting de raad van bestuur. Daarnaast is maandelijks stuurinformatie voor medische en verpleegkundige indicatoren ter beschikking gesteld in een dashboard. Voor het real time sturen op de verpleegkundige indicatoren is een EPIC monitor ontwikkeld.

Visitatie STZ lidmaatschap

In 2017 is door verschillende afdelingen samengewerkt in de voorbereiding op de STZ visitatie op 28 november 2017. Voor de hervisitatatie golden de in november 2016 vastgestelde striktere Toelatings- en hervisitatatiecriteria STZ lidmaatschap. De voorbereiding bestond uit het opstellen van een visitatiedocument waarin werd beschreven hoe OLVG aan de criteria van STZ voldoet en het onderbouwen daarvan met de benodigde documenten. De professionaliteit van het visitatiedocument is zeer geprezen door de visitatiecommissie en als voorbeeld voor anderen uitgelicht in de ALV. Dit vormde een goede basis voor de visitatie dag in november waarop beide locaties zijn gevisiteerd en de visitatiecommissie met een bredere groep medewerkers heeft gesproken. Zonder enige twijfel heeft de visitatie geleid tot een verlenging van het STZ lidmaatschap. OLVG heeft duidelijk aangetoond een topklinisch ziekenhuis te zijn door de wijze waarop hoogwaardige topklinische zorg, opleidingen, patiëntgericht wetenschappelijk onderzoek en innovatie georganiseerd zijn door alle lagen van de organisatie. Uiteraard is er ook nog aandacht voor verbetering op zaken als het omgaan met de knelpunten op de arbeidsmarkt, het (centraal) monitoren van wetenschappelijk onderzoek en het leggen van meer nadruk op niet- technische innovaties. Daarnaast adviseert de STZ scherp te blijven op de samenwerking van verpleegkundigen over de beide locaties heen omdat deze nog in de beginfase staat en tenslotte adviseert de STZ om de ontwikkeling van een multidisciplinair JongOLVG te ondersteunen.

STZ topklinisch zorgregister

Om de transparantie over topklinische functies binnen STZ te vergroten is in 2017 een nieuw systeem voor het Topklinisch zorgregister in gebruik genomen. Na enkele pilots zijn in september 2017 de eerste 3 aanvragen ingediend. Er is een nauwe relatie met STZ om te leren van de eerste aanvragen zodat in 2018 het register verder gevuld kan worden.

e-Health innovatie

Het functioneren van het Innovatieteam is in het afgelopen jaar effectief gebleken met verschillende projecten die nationaal en internationaal als innovatief worden erkend. Voorbeelden zijn de PIJN App die de STZ innovatiechallenge award heeft gewonnen en de ontwikkeling van het 'FHIR stopcontact'. Met het FHIR³ stopcontact is OLVG wereldwijd het eerste ziekenhuis met een technische aansluiting om via apps en wearables gegevens uit te wisselen met Epic.

³ FHIR: standaard voor gegevensuitwisseling tussen elektronische systemen. FHIR: Voor de digitale ondersteuning van de patiënt als ketenpartner in de eerste en tweede lijn wordt door de branche FHIR aangeraden voor gegevensuitwisseling met Keten informatiesystemen (KIS-en) en ziekenhuis informatiesystemen (ZIS-en).

Andere e-Health toepassingen die in 2017 zijn gerealiseerd zijn de ThuisvisiteApp en de COPD eCoach. Beide innovaties geven de patiënt meer regie en dragen bij aan het leveren van zorg op de juiste plek. e-Health is daarnaast een belangrijk middel in het verbeterprogramma Slagkracht. Specifiek in het project Polikliniek van de toekomst waarbij in 2017 is gestart met een inventarisatie van verschillende e-Health mogelijkheden die patiënt regie kunnen vergroten en polikliniek processen kunnen optimaliseren voor patiënt, ziekenhuis en medewerker. Het door ontwikkelen van het patiënten portaal MijnOLVG speelt daarbij een grote rol. Het aantal gebruikers van MijnOLVG is gestegen naar 30.000 en de functionaliteiten zijn uitgebreid.

Opleiding, Onderwijs en Onderzoek

Het opleiden van professionals is een kerndoelstelling van OLVG. Kennisontwikkeling, wetenschap en professionalisering zijn de belangrijkste sleutels voor succes in een kennisintensieve organisatie als OLVG. In het licht van de huidige en toekomstige ontwikkelingen is het strategisch opleiden van professionals een absolute must. OLVG heeft 21 medische specialistische vervolgoopleidingen, 2 niet-medische vervolgoopleidingen en de opleiding voor klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog en GZ psycholoog. Tevens is er binnen 10 specialismen een bevoegdheid voor huisartsenstages. OLVG biedt stages en duale opleidingen voor verpleegkundigen, specialistische opleidingen voor verpleegkundigen en de Masteropleidingen tot verpleegkundig specialist.

Na de fusie zijn inmiddels alle opleidingen van beide locaties geïntegreerd tot één opleiding. Binnen OLVG zijn gemiddeld 280 AIOS werkzaam. Ondanks de krimp in opleidingsplaatsen is OLVG een aantrekkelijk ziekenhuis voor AIOS. Er wordt sterk ingezet op het ontwikkelen van nieuwe differentiatiestages binnen de bestaande medische vervolgoopleidingen. In 2017 zijn de eerste AIOS gestart in de door het OLVG zelf ontwikkelde stage Medisch Leiderschap. OLVG ontvangt op jaarbasis circa 1500 coassistenten en biedt voor hen coschappen aan binnen 16 verschillende medische disciplines. De Amsterdamse Academische centra zijn daarin de belangrijkste partners. Binnen de bestaande curricula van beide academies ontwikkelt OLVG eigen speerpunten. Er is daarin aandacht voor innovatie van opleiden. Werkplekleren en interprofessioneel opleiden staan centraal. Met succes is het project Interprofessioneel opleiden (IPE) bij de vakgroep Verloskunde & Gynaecologie geïmplementeerd.

In OLVG wordt actief en samen met de beroepsgroep gewerkt aan toenemende professionalisering van de verpleegkundigen, vanuit het project 'verpleegkundige zorg 2020'. De projectgroep heeft een verpleegkundige agenda opgesteld voor de komende jaren naar 2020. Functiedifferentiatie tussen MBO en HBO verpleegkundigen (proeftuin) is een van de belangrijke onderdelen in dit project. In OLVG bieden de artsen, verpleegkundigen en andere zorgprofessionals veilige zorg. Daartoe zijn er verplichte scholingsprogramma's om aantoonbaar bekwaam te blijven. In 2017 is voor het merendeel van de zorgprofessionals de bekwaamheid geregistreerd voor het Convenant Medische Technologie.

Als topklinisch ziekenhuis hecht OLVG veel waarde aan wetenschappelijk onderzoek. Binnen OLVG wordt er naar gestreefd dat wetenschappelijk bewijs de basis is van het dagelijkse werk. Wetenschap is sinds 2017 een aparte afdeling binnen het leerhuis, die nauw samenwerkt met de wetenschapscommissie en de decentrale researchbureaus.

5.1.4 Aandacht voor medewerkers

Ieder jaar voorziet de stuurgroep Leiderschap in een actueel aanbod voor leiderschapsontwikkeling. Ontwikkelen in leiderschap kon in 2017 via

- een breed aanbod van kennissessies zoals bijv. financiën in OLVG, risicomangement, lijncommunicatie, juridische HRM, duurzame inzetbaarheid, strategische personeelsplanning,
- een tweedaags programma 'Innoverend leiderschap' voor 2^e echelon,

- een tweedaags programma 'Verbinden en vertrouwen' voor 3^e echelon,
- twee keer een eendaags programma voor 4^e echelon (interventies om je team in beweging te krijgen, organisatiedynamieken, Powerlab managementsimulatie),
- inspiratiemiddagen over vertrouwen (2^e en 3^e echelon) en veerkracht (4^e echelon)
- intervisie en coaching.

Naast bovenstaande activiteiten konden leidinggevenden gebruik maken van het open aanbod van het Leerhuis.

Jaargesprek

Sinds begin 2017 is het jaargesprek geharmoniseerd en wordt op OLVG locaties Oost en West het jaargesprek op eenzelfde wijze voorbereid, gevoerd en opgeslagen in de digitale omgeving Mijn Jaargesprek. Deze omgeving is gekoppeld aan duurzame inzetbaarheid en Sterk in je Werk met de tools talentscan, feedbackmodules en een professioneel ontwikkelplan. Het jaargesprek wordt zo steeds meer een gesprek over de inzetbaarheid en ontwikkeling van medewerkers.

Sinds 2017 voeren ook medisch specialisten een jaargesprek en maken eveneens gebruik van Mijn Jaargesprek.

In dit startjaar van het geharmoniseerde jaargesprek en Mijn Jaargesprek hebben zo'n 50% van de medewerkers een jaargesprek gevoerd via de digitale omgeving.

HR Gezondheid

In het jaarplan 2017 lag de focus op veilig en gezond werken. Het arbeidsomstandighedenbeleid is vastgesteld en geïmplementeerd. In 2017 zijn er 108 RI&E's uitgevoerd. De RI&E vormt de basis voor het ontwikkelen van beleid op het terrein van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden. Op basis van de resultaten van de RI&E is een centraal plan van aanpak opgesteld. Voor de afdelingen zijn decentrale plannen van aanpak opgesteld. Deze plannen van aanpak worden eind maart 2018 vrijgegeven, de uitwerking hiervan zal tot een verdere optimalisatie van de arbeidsomstandigheden leiden. De afdeling HRM werkt bij de uitwerking van de plannen nauw samen met betrokken gremia. Om aandacht voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden ook op de afdelingen te borgen, zijn een aantal medewerkers getraind in de rol van ergocoach. Ook in 2017 heeft HR Gezondheid ergocoachtrainingen gegeven en 24 nieuwe ergocoaches opgeleid.

In 2017 is in OLVG gestart met Activiteit Gericht Werken (AGW). HR Gezondheid heeft hieraan bijgedragen met onderzoek en advies over arbeidsomstandigheden en AGW.

Medewerkersonderzoek

In OLVG wordt elke twee jaar een medewerkersonderzoek gehouden om de werkbeleving onder alle medewerkers te meten. In 2017 is medewerkersonderzoek gecombineerd met een vragenlijst cultuuronderzoek (patiëntveiligheidscultuuronderzoek). Het responspercentage was 56% (55% in 2015). Onder medisch specialisten was het responspercentage 63% (52% in 2015).

De resultaten van het gecombineerde medewerkers/cultuuronderzoek laten zien dat

- er binnen OLVG een sterke '(patiënt)veiligheidscultuur' heerst: binnen afdelingen bestaat een goede onderlinge sfeer, waarin medewerkers zich veilig kunnen uitspreken. Fouten worden besproken en er wordt proactief gewerkt aan verbetering.
- In de afgelopen periode is vanwege de fusie veel gevraagd van medewerkers. De hulpbronnen die medewerkers ervaren bij de uitoefening van hun functie zijn op enkele punten achtergebleven. Hierdoor is de vitaliteit van medewerkers afgenomen. Het onderzoek laat zien dat verbetering op de factoren 'werkdruk', 'de leer- en ontwikkelmogelijkheden' en 'de organisatie van het werk' de vitaliteit van medewerkers kan vergroten.

Alle leidinggevenden hebben waar mogelijk een RVE-/afdelingsspecifieke rapportage van de uitkomsten ontvangen met als doel deze resultaten binnen het eigen team te bespreken en gezamenlijk een verbeterplan op te stellen. Veel teams zijn daar actief mee aan de slag gegaan. Alle unitleiders hebben de uitkomsten van de medische staf ontvangen en waar dat mogelijk was, afhankelijk van het responspercentage, een rapportage per vakgroep.

Mede op basis van de verbeterpunten die door de diverse afdelingen worden benoemd, is het Kernteam Personeel in 2017 gestart met verkennen waar organisatiebrede acties ingezet kunnen worden, om de leer/ontwikkelmogelijkheden, de werkdruk en organisatie van het werk te verbeteren, en de vitaliteit van medewerkers te vergroten. Acties die de veiligheidscultuur verbeteren worden gekoppeld aan acties in het kader van NIAZ Qmentum.

Arbeidsmarkt

Het aantrekken van voldoende gekwalificeerde zorgprofessionals heeft ook in 2017 hoge prioriteit binnen OLVG. De arbeidsmarkt is zeer concurrerend te noemen en het is inmiddels een nationaal probleem geworden om te voorzien in voldoende gekwalificeerd personeel. Vooral voor verpleegkundig personeel – maar ook andere doelgroepen – én in groot Amsterdam resulteert dit in een sterk concurrerende markt.

Kandidaten hebben ruime keuze waar men wil werken, en vergelijken potentiële werkgevers o.a. op basis van uitstraling en aanbod. Voor OLVG is een duidelijke en aantrekkelijke positionering als werkgever van groot belang. Het werkgeversmerk is een afgeleide van het corporate OLVG merk, en een verdieping waarbij we onze propositie specifiek maken voor medewerkers.

- Om OLVG bij nieuwe doelgroepen onder de aandacht te brengen zijn we in 2017 een social media recruitment campagne gestart. Via deze methode hebben we veel nieuwe geïnteresseerden kunnen bereiken en ook indiensttredingen kunnen genereren.
- In 2017 is nieuw aanstellingsbeleid ontwikkeld met daaraan toegevoegd een kaderregeling schaarse doelgroepen om deze wervingen succesvol te kunnen maken.
- OLVG heeft wederom in 2017 het keurmerk Top Employer Cure and Care verkregen, waarmee we kunnen uitdragen dat wij voldoen aan de hoogste eisen als het gaat om kwalitatief HR-beleid.

Recruitment

Het aantal vacatures is in 2017 wederom gegroeid ten opzichte van de jaren daarvoor: het totaal aantal vacatures betrof 437 en er zijn over het gehele jaar 765 medewerkers aangenomen. Opvallend is, dat het aantal vacatures met het kenmerk 'schaars' groter wordt: dit zijn vacatures die langer dan drie maanden open staan. Het aantal plaatsen voor meerdere gespecialiseerd verpleegkundigen-opleidingen zijn verdubbeld. Ook wordt het aantal goede kandidaten dat opgaat voor staffuncties schaarser. Dit betekent dat er steeds meer inspanningen nodig zijn om voldoende gekwalificeerde (zorg)professionals te werven. In 2017 is een werkgroep 'Werving en behoud' opgericht, waarin HRM, het Leerhuis en organisatorisch managers vertegenwoordigd zijn en gezamenlijk werken aan thema's omtrent werving en behoud.

Strategische PersoneelsPlanning (SPP)

Strategische PersoneelsPlanning (SPP) is als instrument geïmplementeerd in de werkwijze van de afdeling HRM. Er is algemeen ondersteunend materiaal ontwikkeld in dit kader en de HR-adviseurs zijn getraind in het onderwerp. Afhankelijk van de behoefte van de RvE's in het primaire proces en de ondersteunende diensten is het onderwerp geagendeerd binnen het organisatieonderdeel en hebben er werksessies plaatsgevonden. Als onderdeel van het leiderschapsprogramma zijn er in 2017 SPP-kennissessies ontwikkeld en aangeboden.

	verzuimpercentage
2017	5,20 %
2016	4,92 %
2015	4,64 %
2014	4,41 %

Aan deze cijfers kunnen de volgende conclusie worden verbonden ten aanzien van het verzuim:

- Het verzuimpercentage was in 2017 5,20%. Ten opzichte van 2014 is het verzuim met 0,79% gestegen. Het verzuimpercentage is in vier jaar gestegen, van 4,41% naar 5,20%.
- Het verzuim in de branche over het jaar 2017 is 4,77%.
- Het verzuimpercentage in 2017 van de STZ was 4,80%. OLVG neemt met 5,20% de 20^e plaats in van de STZ benchmark (van 26 ziekenhuizen).
- De kans op langdurige uitval in de hogere leeftijdsklassen is groter. Het verzuim binnen OLVG in de groepen 46-55 en >55 ligt boven het gemiddelde in de branche.
- De leeftijdsgroep 36-45 heeft de grootste impact op de stijging van het verzuim in 2017.
- OLVG heeft een hogere meldingsfrequentie dan de branche en STZ. OLVG 1,29 ten opzichte van branche 1,09 en 1,16 ten opzichte van STZ (22^e plaats benchmark). Meldingsfrequentie OLVG is wel gedaald ten opzichte van 2016, die was 1,49.
- Het verzuimpercentage in OLVG was 5,20% in 2017. Dat betekent dat per dag gemiddeld 223,3 FTE niet inzetbaar was. Als het verzuim 0,5 procentpunt lager was, dan zou 21,5 FTE extra ingezet kunnen worden. Voor de totale verzuimkosten (directe + indirecte kosten) zou dat een besparing betekenen van zo'n 2 miljoen euro.

5.1.5 Strategische agenda en locatiedoortwikkeling

In 2017 heeft een OLVG denktank zich gebogen over de verdere locatiedoortwikkeling van OLVG. Deze denktank bestond uit 12 klinisch leiders van de belangrijkste zorgthema's voor OLVG en vertegenwoordiging vanuit bestuur medische staf, vastgoed en raad van bestuur. In een zestal werkconferenties zijn drie toekomstscenario's voor OLVG in 2030 ontworpen en geanalyseerd. Deze scenario's geven inzicht in het passende reële zorgprofiel per locatie voor OLVG in de toekomst. Bij deze scenario's is rekening gehouden met toekomstige veranderingen in het (Amsterdamse) zorglandschap. Dit betreft zowel verwachtingen over de positionering van OLVG ten opzichte van andere aanbieders in de stad (o.a. fusie VU-AMC) als externe ontwikkelingen in de zorg (o.a. zorgsubstitutie, technologie en e-Health). Op de strategiedag van OLVG op 22 november 2017 zijn de scenario's gepresenteerd aan het management en de gremia van OLVG. Op basis van de uitkomsten van de denktank en de discussie op de strategiedag zal de raad van bestuur in 2018, gezamenlijk met het management en gremia, richting bepalen en een transitieplan maken voor verdere locatiedoortwikkeling van OLVG. Dit transitieplan is tevens de basis voor verdere strategische oriëntatie in 2018 en verder.

Vanuit het Kernteam Informatiemanagement en het programma Slagkracht is in 2017 vorm gegeven aan de e-Health agenda van OLVG. Dit gebeurt door digitale initiatieven binnen OLVG steeds meer te stroomlijnen en juiste ondersteuning te bieden. Aansprekende voorbeelden hiervan zijn de Thuisvisite, de HappiApp en de E-Coach COPD. De e-Health agenda is er enerzijds op gericht de patiënt te ondersteunen en faciliteren in zijn zorgproces, anderzijds het werkproces van de medewerkers te faciliteren. Inspanningen voor de uitbreiding en verbetering van Mijn OLVG hebben in 2017 geleid tot een groter gebruik, dat noodzakelijk is om de e-Health voor OLVG toekomstbestendig vorm te geven.

5.2 Financieel beleid

Het financieel beleid van OLVG is gericht op een financieel gezonde bedrijfsvoering. Een gedetailleerde toelichting op de ontwikkelingen met betrekking tot het resultaat, de balans en de vermogenspositie staat in de jaarrekening vanaf pagina 34.

5.2.1 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

In 2017 is het elektronisch patiëntendossier ingevoerd op beide locaties, is "MijnOLVG" als portal beschikbaar gekomen voor onze patiënten, zijn goede stappen gezet t.b.v. het optimaliseren van de productieregistratie en bijbehorende systemen, de afronding van de lateralisatie en het starten van het vernieuwingsprogramma "Slagkracht". Ook is het lidmaatschap van de STZ (Samenwerkende Topklinische opleidingsziekenhuizen) bevestigd na een succesvolle visitatie en is doorgewerkt aan het vormgeven van diverse scenario's voor de locatieontwikkeling.

Gedurende het jaar 2017 zijn vervolgstappen gezet om te komen tot één gezamenlijk ERP systeem. Er is een projectplan opgesteld, waarin onder andere een "fit gap" analyse, de planning, de samenstelling van het projectteam, benodigde documentatie en training aan de orde komen. Middels implementatie van dit ERP systeem zullen de bedrijfsvoeringprocessen van de afdelingen Inkoop en Logistiek en Financiën voor de locaties Oost en West geharmoniseerd worden. De eerste fase van het implementatietraject is gericht op het verkrijgen van de huidige functionaliteit van deze processen in het nieuwe ERP systeem en zal naar verwachting in najaar 2018 afgerond worden. Vervolgens wordt de tweede fase uitgerold waarbij nieuwe functionaliteit zal worden geïntroduceerd.

Ook voor schadelastjaar 2017 zal een zelfonderzoek inzake declaraties uitgevoerd worden. Ten behoeve van de jaarrekening is een inschatting gemaakt van de verwachte uitkomsten hiervan, welke inschatting gebruikt is bij het bepalen van de schadelast en omzet over 2017.

5.2.2 Resultaten

Situatie op de balansdatum

Het jaar 2017 is afgesloten met een positief netto resultaat van €12,4 miljoen (2016: €2,3miljoen). Dit komt overeen met 2,2% van de geconsolideerde omzet (2016: 0,4%).

In OLVG zijn nagenoeg alle medisch specialisten in loondienst en worden alle specialisten volgens dezelfde systematiek gehonoreerd via het honorariummodel. De via het honorariummodel verschuldigde loonkosten zijn verantwoord onder de personele kosten voor een bedrag van €53 miljoen.

De opbrengsten voor zorgprestaties (DOT-zorgproducten en overige producten) in de geconsolideerde resultatenrekening zijn met €3,7 miljoen toegenomen tot € 516,9 miljoen. De €9,2 miljoen hogere opbrengsten zorgverzekeringswet en €1,4 miljoen hogere opbrengsten GGZ worden grotendeels teniet gedaan door €7,0 miljoen lagere opbrengsten van overige zorgprestaties. De hogere opbrengsten zorgverzekeringswet zijn onder andere het gevolg van betere contractafspraken en een toename van het gebruik van dure geneesmiddelen, waarbij de hieraan gerelateerde kosten zijn verantwoord onder de patiëntgebonden kosten. De lagere opbrengsten van overige zorgprestaties worden grotendeels veroorzaakt door incidentele opbrengsten voor Hepatitis C geneesmiddelen in 2016.

De bedrijfslasten zijn met €1,1 miljoen gedaald tot €557,6 miljoen, hetgeen voornamelijk veroorzaakt wordt door €7,0 miljoen lagere overige bedrijfskosten, grotendeels gecompenseerd door €6,2 miljoen hogere personeelskosten. De lagere overige bedrijfskosten worden voornamelijk veroorzaakt door lagere patiënt- en bewonersgebonden kosten als gevolg van incidentele kosten voor Hepatitis C

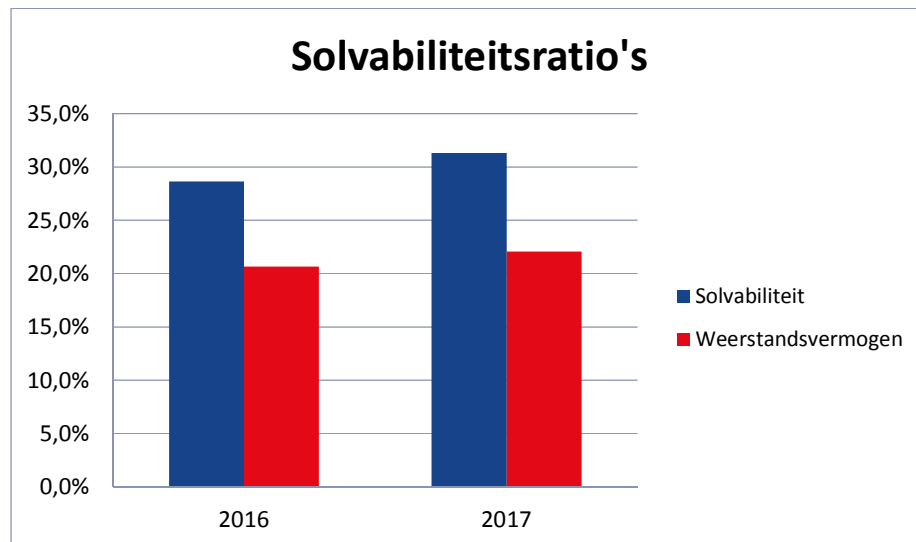
geneesmiddelen in 2016. Hogere personeelskosten zijn voornamelijk het gevolg van per 1 juli 2017 geëffectueerde CAO- afspraken.

Als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen is het bedrijfsresultaat met €8,9 miljoen toegenomen tot €18,3 miljoen. Overigens wordt dit resultaat ondersteund door enkele incidentele baten. De €1,2 miljoen lagere financiële baten en lasten zijn het gevolg van aflossingen en voor enige leningen overeengekomen lagere rentepercentages. Inclusief financiële baten en lasten komt het resultaat 2017 uit op € 12,4 miljoen tegenover een resultaat van € 2,3 miljoen in 2016.

Medio 2017 zijn nieuwe afspraken met banken gemaakt betreffende financiering van werkkapitaal en investeringen voor 2017 en daaropvolgende jaren. De volgende convenanten zijn daaraan voor 2017 verbonden:

- Solvabiliteitsratio van minimaal 19%.
- Debt service coverage ratio van minimaal 1,4
- Leverage ratio van maximaal 5,8
- EBITDA marge van minimaal 7%.

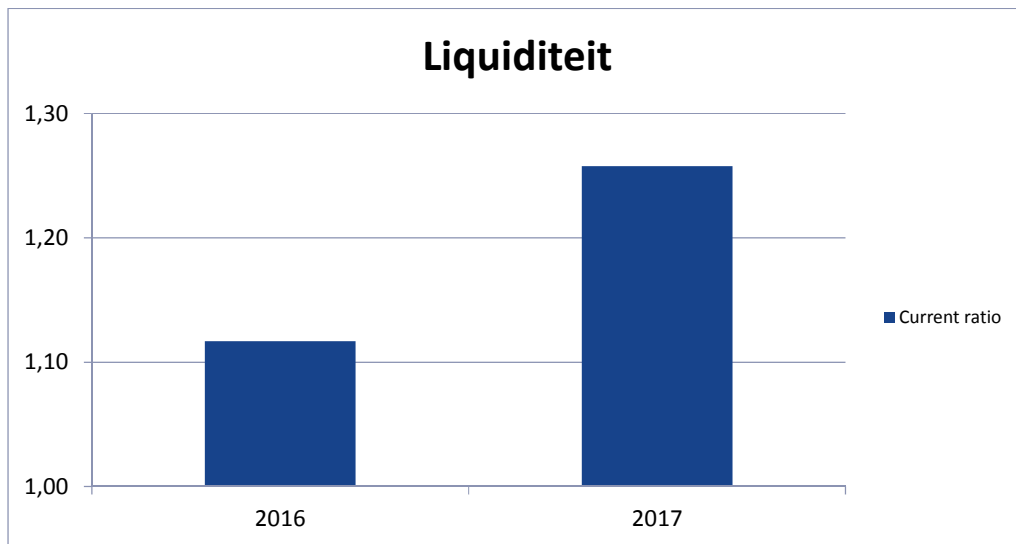
OLVG voldoet in 2017 aan de gestelde ratio's.

Liquiditeit

De liquiditeitspositie is ten opzichte van vorig jaar weer verbeterd. Het saldo aan liquide middelen is met €9,0 miljoen gestegen en de current ratio (vlottende activa gedeeld door vlottende passiva) is gestegen van 1,12 naar 1,26. Gedurende het jaar is voor €12,2 miljoen afgelost op langlopende leningen en voor €49,4 miljoen aan leningen geherfinancierd. De investeringen zijn uit de vrij beschikbare kasstroom betaald.

Op basis van de medio 2017 gemaakte afspraken met de banken is voldoende liquiditeit beschikbaar voor investeringen en werkkapitaal in de komende jaren.

5.2.3 Financiële risico's en onzekerheden

In de jaarrekening 2017 zijn de effecten van het zelfonderzoek 2017 opgenomen op basis van schattingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2018 zijn de activiteiten inzake de uitvoering van laboratoriumonderzoeken aan een vennootschap overgedragen waarvan OLVG 100% van de aandelen bezit. Per 1 januari 2018 zijn ook de daaraan gerelateerde activa en passiva tegen de netto boekwaarde overgedragen en is het personeel in dienst getreden bij desbetreffende vennootschap.

Risicobeheer met betrekking tot financiële instrumenten

Het beleid van OLVG is erop gericht het renterisico te minimaliseren. Voor de in 2011 afgesloten lening is een variabele rente afgesproken. Om het renterisico te beperken, is een *interest rate swap* afgesloten die het risico op de variabele rente afdekt. Een nadere toelichting staat op pag. 48 van de jaarrekening.

Gelopen financiële risico's

OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. OLVG past *kostprijs hedge accounting* toe: het waarderen van instrumenten op kostprijs.

Ultimo boekjaar 2017 heeft de genoemde *interest rate swap* een negatieve marktwaarde van €4,0 miljoen. Echter, vanwege het feit dat de *interest rate swap* een *perfect hedge* vormt met de onderliggende lening, loopt OLVG hierop geen risico. Tevens heeft OLVG geen borgstelling voor de negatieve marktwaarde hoeven afgeven. Een nadere toelichting staat op pag. 48 van de jaarrekening.

Toekomstinformatie

In 2018 zullen wederom verbeteracties uitgevoerd worden om de kostenbasis verder te rationaliseren en daarmee het resultaat te verbeteren. De hierdoor hogere kasstromen zullen aangewend worden voor een uitgebreid investeringsprogramma. Voorgenoemd investeringsprogramma zal mede gefinancierd worden middels uitbreiding van de bancaire financiering, waar medio 2017 afspraken met banken over gemaakt zijn.

6 Vooruitblik

OLVG ontwikkelt zich snel in een zorglandschap dat volop in beweging is. Door (landelijke) stelselwijzigingen neemt de toestroom van acute patiënten (en met name kwetsbare ouderen) toe, en door de (regionale) arbeidsmarktcrispes kunnen vacatures soms moeilijk ingevuld worden, zeker voor specialistische (verpleegkundige) functies. Personeelstekorten en capaciteitsproblemen zorgen nog steeds voor reductie van het OK rooster, en frequente SEH en opnamestops. Intussen is een nieuw kabinet aangetreden dat onder andere een zorgbeleid heeft aangegeven. Verschillende zorgaanbieders in de directe omgeving van OLVG maken grote veranderingen door. Ook voor OLVG breekt een volgende fase aan. De fusie is grotendeels afgerond en de daarmee samenhangende lateralisatiebeweging is gerealiseerd. Voor de middellange termijn liggen de strategische accenten vast, mede aan de hand van het strategiedocument 2017-2019, "Kansen pakken, op het juiste moment". OLVG bouwt daarmee door op de fundamenten die in de afgelopen periode zijn gelegd.

In deze tijd van post-merger integration van OLVG, d.w.z. de fase na een fusie, zien we kansen en mogelijkheden om ons als topklinisch ziekenhuis sterker te positioneren in Amsterdam. Om hier vorm en richting aan te geven werken we de zorginhoudelijke locatieprofilering verder uit, en zijn vanaf medio 2017 verschillende scenario's ontwikkeld voor de doorontwikkeling van onze hoofdlocaties.

De actieplannen voor 2018 zijn geheel in lijn met de strategische koers 2017-2019. In het kort komt de focus van OLVG komend jaar te liggen op:

- Vanuit de ambitie om regionaal en landelijk een topklinisch ziekenhuis te zijn de doorontwikkeling van beide hoofdlocaties en starten met de benodigde vernieuwbouw, inclusief het investeren in een Hotfloor locatie Oost en productinnovaties zoals een operatie robot.
- Extra ruimte voor optimale organisatie van de 24/7 acute zorg, met een stuurgroep acute zorg, en hoogvolume complexe zorg.
- Operationele vernieuwingen realiseren voor patiënt, medewerker en organisatie, onder andere via de verdere uitrol van projecten van Slagkracht.
- Verdere harmonisatie en optimalisatie van registratieprocessen (ontbureaucratisering, verbetering productieregistratie, nog meer benutten van de kennis die aanwezig is in het Santeon netwerk). Introductie van een nieuw ERP
- Uitwerken van de verdere effectiviteit van de besturing van het ziekenhuis (o.a. naar echte prestatieafspraken met verzekeraars, en met RVE's richting Value Based Health Care).
- Kwaliteitsbewustzijn organisatiebreed aantoonbaar gemaakt met het behalen accreditatie NIAZ/Qmentum.
- Het versterken van patiëntparticipatie, zodat patiënten actief worden betrokken in de besluitvorming in het eigen behandelproces, maar ook kunnen meedenken met verbeterplannen voor het ziekenhuis.
- Werving en behoud van personeel, strategisch opleiden en de versterking van de verpleegkundige beroepsgroep. Aandacht voor onze medewerkers, met extra scholing, werving en ontwikkelings-mogelijkheden.
- Ambities uit het Santeon Handvest 2025 'Samenwerken aan waardegedreven zorg' vertalen naar OLVG doelstellingen.
- Verder vormgeven van de E-Health agenda voor de komende jaren

Zo bouwt OLVG door, vanuit de visie om in de metropool Amsterdam als topklinisch STZ ziekenhuis op het gebied van acute en complexe, hoog volumezorg de kernspeler te zijn.

7 Jaarrekening

Hierna volgen de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening, inclusief toelichtingen en overige gegevens, en de controleverklaring van de externe accountant.

INHOUDSOPGAVE

Pagina

7.1 Jaarrekening 2017

7.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	36
7.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	37
7.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	38
7.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	39
7.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	53
7.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	61
7.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	62
7.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	63
7.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	64
7.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	65
7.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	72
7.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	73
7.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	74
7.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	75
7.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	84
7.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	85
7.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	86
7.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	87
7.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	88
7.1.20	Vaststelling en goedkeuring	91

7.2 Overige gegevens

7.2.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	93
7.2.2	Statutaire regeling resultaatbestemming	93
7.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	93

7.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

7.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming) bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	13.920	14.228
Materiële vaste activa	2	253.217	266.571
Financiële vaste activa	3	920	829
Totaal vaste activa		<u>268.057</u>	<u>281.628</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	9.144	8.776
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	7	118.434	116.683
Liquide middelen	8	11.922	2.913
Totaal vlottende activa		<u>139.500</u>	<u>128.372</u>
Totaal activa		<u><u>407.557</u></u>	<u><u>410.000</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	9	3.229	3.229
Algemene en overige reserves		126.534	114.141
Aandeel derden		50	54
Totaal groepsvermogen		<u>129.813</u>	<u>117.424</u>
Vorzieningen	10	22.682	22.318
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	144.136	155.308
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	20	20
Overige kortlopende schulden	12	110.906	114.930
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>110.926</u>	<u>114.950</u>
Totaal passiva		<u><u>407.557</u></u>	<u><u>410.000</u></u>

7.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	15	516.912	513.257
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	16	40.346	37.992
Overige bedrijfsopbrengsten	17	18.620	16.843
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>575.878</u>	<u>568.092</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	350.083	344.226
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	33.072	33.297
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	20	1.129	835
Overige bedrijfskosten	21	173.329	180.375
Som der bedrijfslasten		<u>557.613</u>	<u>558.733</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		18.265	9.359
Financiële baten en lasten	22	-5.977	-7.188
Resultaat deelnemingen	23	137	85
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		<u>12.425</u>	<u>2.256</u>
Vennootschapsbelasting	24	-36	-24
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u>12.389</u>	<u>2.232</u>
Aandeel derden	25	-4	-58
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>12.393</u>	<u>2.290</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		12.393	2.290
		<u>12.393</u>	<u>2.290</u>

7.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

bedragen x € 1.000

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			18.265		9.359
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	19	33.182		33.304	
- mutaties voorzieningen	10	364		4.234	
			33.546		37.538
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	-368		-235	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0		18.138	
- vorderingen	7	-1.820		-23.341	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	0		944	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	7.368		-2.537	
			5.180		-7.031
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			56.991		39.866
Ontvangen interest	22	6		210	
Betaalde interest	22	-5.641		-6.793	
Ontvangen dividenden	3	0		20	
Betaalde winstbelasting	24	-197		-120	
			-5.832		-6.683
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			51.159		33.183
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-17.997		-30.936	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	115		48	
Investerings immateriële vaste activa	1	-2.876		-3.478	
Investerings in overige financiële vaste activa	3	0		-556	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	3	0		-594	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-20.758		-35.516
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	11	50.000		0	
Aflossing langlopende schulden	11	-61.578		-11.948	
Aflossing op kortlopend bankkrediet	12	-9.814		-2.501	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-21.392		-14.449
Mutatie geldmiddelen			9.009		-16.782
Stand geldmiddelen per 1 januari	8		2.913		19.695
Stand geldmiddelen per 31 december	8		11.922		2.913
Mutatie geldmiddelen			9.009		-16.782

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode met het bedrijfsresultaat als startpunt. Een belangrijk verschil tussen de kasstroom en de mutaties van balansposten, komt voort uit de betalingsregeling voor eerder geactiveerde kosten van de implementatie van EPIC op locatie oost.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting OLVG is statutair (en feitelijk) gevestigd te Amsterdam, op het adres Oosterpark 9, en is geregistreerd onder KvK-nummer 41199082.

De belangrijkste activiteiten bestaan uit: het bieden, respectievelijk het doen van onderzoek, behandeling, begeleiding, verpleging en verzorging aan hen die zich voor medische en daarmee samenhangende hulp tot een ziekenhuis wenden, en alles wat kan worden geacht daartoe te behoren, alsmede het naar vermogen ruimte bieden aan opleidingen en wetenschappelijk onderzoek voor zover deze verband houden met de doelstelling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Specifieke aandachtspunten omzet in de jaarrekening 2017

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2015, 2016 en 2017 zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2017 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting OLVG hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en eventueel eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
4. Overgangsregeling kapitaallasten;
5. Overige (lokale) onzekerheden.

Bij de omzetbepaling van de DBC-zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting OLVG de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen onder de punten 7.4.1.2 en 7.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2017 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2017 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2017

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2017 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting OLVG:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en eventueel eerdere jaren

Stichting OLVG heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2016 en eerdere jaren gedeeltelijk overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2016 opgenomen nuancerings.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2017 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2017 concluderen. Stichting OLVG heeft, voor de jaarrekening deels op basis van risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting OLVG materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2016 respectievelijk 2017 op basis van eigen tooling.

Daarnaast is Stichting OLVG bezig op basis van deze handreiking een onderzoek inzake 2017 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2018 uitsluitend over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting OLVG leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting OLVG nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2017 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Stichting OLVG gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aannahme is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting OLVG geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting OLVG heeft met de zorgverzekeraars voor 2017 schadelastafspraken op basis van aanneemsom respectievelijk plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2017 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2017 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2017 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2017.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting OLVG heeft de jaren tot en met 2013 afgerekend en 2014 gedeeltelijk afgerekend. Voor 2015 en 2016 is er nog geen overeenstemming over de definitieve afrekeningen.

4. Overgangsregeling kapitaallasten

Stichting OLVG (en haar rechtsvoorgangers) heeft op basis van de beleidsregel Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren berekeningen gemaakt of sprake is van een recht op suppletie. Op basis van de berekeningen komt Stichting OLVG tot de (voorlopige) conclusie dat er geen rechten zijn tot suppletie.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

5. Overige (lokale) onzekerheden

- Overige belangrijke lokale onzekerheden rond registratie, facturatie of omzetverantwoording en daarmee samenhangende posten, bijvoorbeeld voorkomend uit onzekerheden door herinrichting en conversies van systemen.
- Onzekerheden inzake de opbrengst GGZ, met name met betrekking tot de PAAZ.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting OLVG op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van een herrubricering voor nog te factureren omzet vanuit Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten naar Debiteuren en overige vorderingen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- voorziening groot onderhoud
- voorziening jubilea
- voorziening arbeidsongeschiktheid
- voorziening onderhanden werk met daaraan gekoppeld de voorziening dubieuze debiteuren

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting OLVG zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de Stichting OLVG.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde resultatenrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

De volgende rechtspersonen behoren tot de groep en zijn in de geconsolideerde cijfers opgenomen:

- * Oosterparking BV, Amsterdam 100%
- * Amsterdam Medical Services Holding BV, Amsterdam 100%
- * Estetisch Chirurgie en Laser Centrum Amsterdam BV, Amsterdam 100% (indirect)
- * Medisch centrum Jan van Goyen B.V. , Amsterdam 100%
- * OLVG Laboratoria B.V. , Amsterdam 100%
- * Hospital Services OLVG BV, Amsterdam 51%
- * Sint Lucas Andreas Apotheek BV, Amsterdam 80%
- * Obesitas Centrum Amsterdam BV, Amsterdam 70%

Het resultaat van Sint Lucas Andreas Apotheek B.V. komt geheel voor rekening van Stichting OLVG, conform het contract met de andere aandeelhouder.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

De rechtspersonen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht of ontbonden zijn, dan wel op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht, dan wel op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële activa worden aangemerkt als verbonden partij.

Goodwill

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

Negatieve goodwill valt vrij in de winst-en-verliesrekening voor zover lasten en verliezen zich voordoen, indien hier bij de verwerking van de overname rekening mee is gehouden en deze lasten en verliezen betrouwbaar zijn te meten. Indien geen rekening is gehouden met verwachte lasten of verliezen, dan valt de negatieve goodwill vrij in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa. Voor zover de negatieve goodwill uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa wordt het meerdere direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting OLVG.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen: 0-20%.
- Machines en installaties: 3-10%.
- Andere bedrijfsmiddelen: 10-20%.
- Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom: 10-20%.
- Kosten van goodwill die van derden is verkregen: 10%.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als OLVG optreedt als lessor in een operationele lease, wordt het actief als leaseobject verwerkt in de balans overeenkomstig de aard van dat actief. De grondslagen voor de waardering van de geleasede activa zijn beschreven onder de materiële vaste activa. De leasebaten (exclusief vergoeding voor dienstverlening, zoals verzekering en onderhoud) als bestanddeel van de leasebetalingen worden op tijdsevenredige basis verwerkt over de leaseperiode. Initiële directe kosten, niet zijnde verkoopkosten, die gemaakt worden om opbrengsten te genereren uit operationele leases worden toegerekend over de leaseperiode.

Financiële vaste activa

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die op de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de stichting echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair gevormd ten laste van langlopende vorderingen op de deelneming die feitelijk moeten worden gezien als een onderdeel van de netto-investering, en wordt voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien een rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd. Een afwaardering naar lagere marktwaarde wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Stichting OLVG heeft over het boekjaar 2017 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden. Derhalve is geen analyse uitgevoerd van de directe opbrengstwaarde en is er geen impairment aan de orde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde onder aftrek van een voorziening voor incurantheid, voor zover daartoe aanleiding bestaat.

Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstellen aan kredietrisico, renterisico en kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om de risico's te beheersen beschikt de stichting over procedures, alsmede liquiditeits- en investeringsbegrotingen, welke zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn (indien van toepassing) de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten, overige financiële verplichtingen en derivaten.

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Een aankoop of verkoop volgens standaard marktconventies wordt per categorie financiële activa en financiële verplichtingen stelselmatig in de balans opgenomen of niet langer opgenomen op de transactiedatum (datum van aangaan van bindende overeenkomst) / de leveringsdatum (datum van overdracht).

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaaarding niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

Financiële activa die worden gewaardeerd op (geamortiseerde) kostprijs, worden op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of objectieve aanwijzingen bestaan dat de activa een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de vennootschap het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Stichting OLVG zet afgeleide financiële instrumenten in, waaronder een interest rate swap om risico's te beheersen. Afgeleide instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk zijn. De reële waarde van een lening is gelijk aan de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige lening vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

De reële waarde van de vastrentende leningen is ultimo 2017 € 135,4 miljoen (2016: € 145,3 miljoen) en is € 7,0 miljoen hoger dan de boekwaarde (2016: € 7,2 miljoen). Aangezien het management voornemens is de leningen tot aan het eind van de rentelooptijd aan te houden zal dit verschil geen effect hebben op het vermogen en resultaat van de Stichting OLVG ultimo 2017.

Debiteuren

Debiteuren worden opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van debiteuren geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een collectieve beoordeling op looptijd per segment. Er wordt onderscheid gemaakt tussen zorgverzekeraars, overige instellingen en particulieren.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen, die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Interest rate swap

Stichting OLVG maakt gebruik van een interest rate swap, waarbij een vaste rente wordt betaald en een variabele rente wordt ontvangen, om het risico van stijgende rente van de variabele rente van een opgenomen lening af te dekken. Voor dit instrument wordt kostprijs hedge accounting toegepast waarbij de in de resultatenrekening verantwoorde contractuele rente van de lening wordt gecorrigeerd voor de lopende rente van de renteswap.

Stichting OLVG documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedgedes. De effectiviteitstest vindt plaats door vergelijking van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument met de afgedekte positie, te weten de hoofdsom en coupon data.

Negatieve marktwaarde van renteswaps, die toe te rekenen zijn aan overhedgedes, worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Indien interest rate rente swaps niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst of het cumulatieve gerealiseerde verlies dat nog niet in de resultatenrekening verwerkt was, wordt opgenomen als overlopende post in de balans, totdat de afgedekte verwachte transacties plaatsvinden. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, wordt de gerealiseerde cumulatieve winst of het gerealiseerde cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De waarde van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

De nog te factureren DBC-zorgproducten zijn gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van de DBC conform de met zorgverzekeraars overeengekomen verkoopprijzen.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen nominale waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van vaste percentages gerelateerd aan de ouderdom van de vordering.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZI).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste inschatting van de bedragen die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen met uitzondering van de voorziening jubileumverplichtingen, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening. De gehanteerde disconteringsvoet is 0,94% (2016: 0,94%).

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele markttrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken. Mutaties als gevolg van wijziging van de disconteringsvoet worden in de winst- en verliesrekening als dotatiekosten c.q. vrijval verantwoord.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de stichting.

Pensioenvoorziening

Dit betreft een voorziening ter dekking van toegezegde pensioenrechten van twee voormalige personeelsleden waarvoor destijds nog geen collectieve pensioenregeling bestond.

Voorziening persoonlijk levensfase budget (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Voorziening schadeclaims

De voorziening voor schadeclaims dient ter dekking van het risico van beroepsaansprakelijkheid.

Voorziening onregelmatigheidstoeslag vakantieuren

De voorziening wordt getroffen voor de waarschijnlijk geachte uitbetaling van onregelmatigheidstoeslag over opgenomen vakantieuren in de jaren 2012 tot en met 2014.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

De gehanteerde disconteringsvoet voor de berekening van de contante waarde bedraagt 0,94%.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verlozen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Omzet DBC's / DBC-zorgproducten

De omzet van de DBC's / DBC-zorgproducten (DOT's) is een optelling van de waarde van de facturatie, de mutatie van de nog te factureren post en de mutatie van het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten. Dit geldt zowel voor de omzet van de reguliere DOT's als voor de opbrengsten van de GGZ. De post is per zorgverzekeraar en in het geval van Multizorg als collectief berekend. Op de omzet zijn nuanceringen toegepast als gevolg van zelfonderzoek. Per zorgverzekeraar is op basis van een schatting van de verwachte schadelast 2017 tevens bepaald of een nuancering van de omzet nodig is als gevolg van overeengekomen contractuele bepalingen, zoals bijvoorbeeld plafondafspraken en aanneemsomafspraken. Deze eventuele nuancering is verdeeld over boekjaren 2017 en 2018 op basis van het percentage gereed van de opbrengst. De schadelast van jaren ouder dan 2017 die nog niet definitief zijn afgerekend worden herrekend en eventuele verschillen ten opzichte van voorgaande boekjaren worden verwerkt in de omzet 2017. De verwachte schadelast 2017 per zorgverzekeraar is bepaald via de werkelijke waarde van de omzet 2017 en de verwachte waarde van de uitloop van de schade in 2018. Voor het laatste is gebruik gemaakt van het Forecastmodel 2017 van Logex.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

De aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn te betalen premie wordt als last in de resultatenrekening verantwoord en, voor zover de te betalen premie nog niet is voldaan, als verplichting in de balans opgenomen. Stichting OLVG heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting OLVG. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting OLVG betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat.

Met ingang van 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Hierbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Dit wordt de beleidsdekkingsgraad genoemd. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2018 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%.

Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

Stichting OLVG heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Stichting OLVG heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Belastingen

De belasting wordt gebaseerd op het resultaat in de jaarrekening met inachtneming van de permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening enerzijds en volgens de fiscale winstberekening anderzijds. De berekening vindt plaats tegen het actuele belastingtarief. Het verschil met de op basis van de fiscale winstberekening verschuldigde belasting komt tot uitdrukking in de voorziening voor latente belastingverplichtingen.

7.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

7.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

7.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

Voor zover posten uit de geconsolideerde balans niet significant afwijken van de enkelvoudige balans zijn deze hiern: niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa**

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	13.579	14.207
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	17
Vooruitbetalingen op immateriële activa	341	4
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>13.920</u></u>	<u><u>14.228</u></u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u><u>2017</u></u>	<u><u>2016</u></u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	14.228	15.308
Bij: investeringen	1.523	645
Af: afschrijvingen	1.831	1.725
Boekwaarde per 31 december	<u><u>13.920</u></u>	<u><u>14.228</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.6.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	163.353	170.573
Machines en installaties	32.718	36.633
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	54.180	57.191
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.966	2.174
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	<u><u>253.217</u></u>	<u><u>266.571</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u><u>2017</u></u>	<u><u>2016</u></u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	266.571	268.954
Bij: investeringen	17.997	29.244
Af: afschrijvingen	31.250	31.515
Af: desinvesteringen	101	112
Boekwaarde per 31 december	<u><u>253.217</u></u>	<u><u>266.571</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.7.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de aan banken en WFZ verschuldigde bedragen begrepen onder de langlopende en kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de langlopende schulden onder punt 7.1.14.11 van de enkelvoudige balans.

Stichting OLVG heeft over het boekjaar 2017 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden. Derhalve is geen analyse uitgevoerd van de directe opbrengstwaarde en is er geen impairment aan de orde.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Andere deelnemingen	920	829
Totaal financiële vaste activa	<u>920</u>	<u>829</u>
Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:		
	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	829	783
Kapitaalstortingen	0	556
Resultaat deelnemingen	137	85
Ontvangen dividend	-46	-20
(Terugname) waardeverminderingen	0	-575
Boekwaarde per 31 december	<u>920</u>	<u>829</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.8.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
CV Clinium, Amsterdam		300	20%	1984**	456**
<i>steriliseren en schoonmaken van medische apparaten voor gelieerde instellingen</i>					
Farmadam B.V., Amsterdam		60	20%	1416**	50**
<i>exploitatie van een apotheek</i>					
Zeggenschapsbelangen:					
Onderlinge Waarborgmaatschappij MediRisk B.A., Utrecht		1.495	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>					
Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A., Zoetermeer		556	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>					
Stichting Rijdende Röntgen, Amsterdam		7	50%	403**	-61**
<i>aanbieden van een mobiel röntgenapparaat</i>					

Toelichting:

Het eigen vermogen is opgenomen inclusief resultaat 2017, indien beschikbaar. Cijfers over 2017 die nog niet zijn vastgesteld worden aangeduid met *. Indien geen cijfers over 2017 beschikbaar zijn, worden de cijfers over 2016 gebruikt.

Dit is aangegeven met een **.

De tot en met 2013 aan Medirisk betaalde kapitaalsstortingen zullen pas worden terugbetaald als MediRisk naar het oordeel van de Nederlandse Bank aan alle solvabiliteitseisen voldoet. Naar verwachting zal dat de komende jaren nog niet het geval zijn. Vanwege deze onzekerheden is het gehele bedrag van de kapitaalstortingen op nihil gewaardeerd.

Dezelfde handelwijze is gevolgd voor de in 2016 aan Centramed betaalde kapitaalstortingen.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	7.842	7.501
Overige voorraden	1.302	1.275
Totaal voorraden	<u>9.144</u>	<u>8.776</u>

Toelichting:

De opgenomen voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. Na beoordeling van de voorraad blijkt geen noodzaak te bestaan een voorziening voor incourantheid te treffen (voorziening incourantheid 2016: nihil).

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	38.769	36.876
Onderhanden werk GGZ	2.620	2.169
Af: ontvangen voorschotten	-48.695	-69.452
Overheveling negatieve onderhanden werk naar nog te factureren als onderdeel van debiteuren en overige vorderingen	9.329	34.164
Af: ontvangen voorschotten GGZ	-858	-600
Af: voorziening onderhanden werk	-187	-2.000
Af: voorziening onderhanden werk GGZ	-978	-1.157
Totaal onderhanden werk	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Om het onderhanden werk te financieren zijn voorschotten ontvangen van zorgverzekeraars. Daarnaast worden incidenteel voorschotten verstrekt indien tijdelijk niet kan worden gefactureerd, welke verrekend worden met de nog te factureren omzet. Het onderhanden werk ultimo 2016 en 2017 bestaande uit het saldo van bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen was negatief. Derhalve is het negatieve bedrag in mindering gebracht op debiteuren en overige vorderingen.

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€
CZ	3.279	5.814	-2.535
DSW	380	848	-468
Menzis	2.421	2.879	-458
Multizorg	3.294	2.992	302
VGZ	4.283	5.507	-1.224
Zilveren Kruis	24.058	30.655	-6.597
Passanten	867	0	867
GGZ	2.620	858	1.762
Voorziening GGZ	-978	0	-978
Totaal (onderhanden werk)	<u>40.224</u>	<u>49.553</u>	<u>-9.329</u>

Toelichting:

De specificatie onderhandenwerk per zorgverzekeraar sluit aan bij het bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen. Het totale saldo is gelijk aan de overheveling negatieve onderhanden werk.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	-20	924
Betalingen/ontvangsten	0	-944
Saldo per 31 december	<u>-20</u>	<u>-20</u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	20	20
	<u>-20</u>	<u>-20</u>

Toelichting:

Het per ultimo 2017 verschuldigde bedrag betreft het restant te betalen conform het ingediende en vastgestelde formulier FB-afwikkeling t/m 2011.

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	31.000	50.030
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	77.551	90.624
Nog te factureren omzet GGZ	117	28
Overheveling negatieve onderhanden werk vanuit onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	-9.329	-34.164
Overige vorderingen	11.839	2.865
Vooruitbetaalde bedragen	3.705	3.515
Overige overlopende activa	3.551	3.785
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>118.434</u>	<u>116.683</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op debiteuren en overige vorderingen wordt verwezen naar de toelichting onder 7.1.14.7 van de enkelvoudige balans.

Voor toelichting op de overheveling van de negatieve onderhanden werk wordt verwezen naar de toelichting bij 7.1.5.5.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	11.848	2.847
Kassen	74	66
Totaal liquide middelen	<u>11.922</u>	<u>2.913</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij ter beschikking.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	3.229	3.229
Algemene en overige reserves	126.534	114.141
Subtotaal eigen vermogen	<u>129.763</u>	<u>117.370</u>
Aandeel derden	50	54
Totaal groepsvermogen	<u><u>129.813</u></u>	<u><u>117.424</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.229	0	0	3.229
Totaal kapitaal	<u><u>3.229</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>3.229</u></u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	114.141	12.393	0	126.534
Totaal algemene en overige reserves	<u><u>114.141</u></u>	<u><u>12.393</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>126.534</u></u>

Aandeel derden

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Aandeel derden	54	-4	0	50
Totaal bestemmingsfondsen	<u><u>54</u></u>	<u><u>-4</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>50</u></u>

Toelichting:

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het groepsvermogen zoals hierboven genoemd. Er zijn geen achtergestelde leningen.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	12.393	2.290
Totaalresultaat van de instelling	<u><u>12.393</u></u>	<u><u>2.290</u></u>

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Arbeidsongeschiktheid	2.640	2.577	2.112	0	3.105
Groot onderhoud	9.951	1.750	872	0	10.829
Jubileumverplichtingen	2.850	0	362	-270	2.758
Pensioen	52	0	10	0	42
Persoonlijk levensfase budget	1.207	0	484	0	723
Reorganisatie	643	0	372	0	271
Onregelmatigheidstoeslag vakantieturen	2.321	271	601	0	1.991
Schadeclaims	2.654	854	545	0	2.963
Totaal voorzieningen	<u>22.318</u>	<u>5.452</u>	<u>5.358</u>	<u>-270</u>	<u>22.682</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	8.749
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	13.933
hiervan > 5 jaar	2.660

Toelichting per categorie voorziening:

Voor een nadere toelichting van de voorzieningen wordt verwezen naar 7.1.14.10 in de enkelvoudige balans.

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	144.136	155.308
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>144.136</u>	<u>155.308</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	166.265	178.213
Bij: nieuwe leningen	50.000	0
Af: aflossingen	61.578	11.948
Stand per 31 december	<u>154.687</u>	<u>166.265</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.551	10.957
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>144.136</u>	<u>155.308</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.551	10.957
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	144.136	155.308
hiervan > 5 jaar	81.485	89.904

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar punt 7.1.14.11 van de enkelvoudige balans. De convenanten worden op basis van enkelvoudige cijfers bepaald.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	9.814
Crediteuren	23.256	18.967
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	10.551	10.957
Belastingen en premies sociale verzekeringen	15.799	15.813
Schulden terzake pensioenen	645	2.629
Nog te betalen salarissen	490	976
Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	131	0
Vakantiegeld	11.293	10.856
Vakantiedagen	2.998	3.369
Verplichtingen persoonlijk levensfase budget	22.178	17.244
Overige schulden en overlopende passiva	23.565	24.305
Totaal overige kortlopende schulden	<u>110.906</u>	<u>114.930</u>

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de overige kortlopende schulden wordt verwezen naar punt 7.1.14.12 van de enkelvoudige balans.

13. Financiële instrumenten

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en kredietrisico's. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Reële waarde:

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Kredietrisico

Stichting OLVG loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, debiteuren en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van deze posten per balansdatum. Het kredietrisico is geconcentreerd bij enkele tegenpartijen.

De blootstelling aan kredietrisico van Stichting OLVG wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met het risico op wanbetaling van verschillende soorten debiteuren.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij de grote verzekeraars. Het eventuele kredietrisico van de ultimo boekjaar openstaande vorderingen alsmede eventueel nadien door de verzekeraars uit te voeren materiële controles kan voldoende worden opgevangen door de getroffen voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van de onderneming is om haar financieringen aan te trekken met vastrentende leningen. De onderneming loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van de bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende renteaftspraken loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële waarde risico. Er is één lening uit 2011 die een variabel rentepercentage heeft tot het einde van de looptijd. Om het renterisico van deze lening te beperken wordt gebruik gemaakt van een interest rate swap, waarbij de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente. De marktwaarde van de interest rate swap bedraagt € 4,0 miljoen negatief per ultimo 2017. Gezien het feit dat het een effectieve hedge betreft, hebben wijzigingen in de marktwaarde geen invloed op het resultaat.

Liquiditeitsrisico

Stichting OLVG bewaakt de liquiditeitspositie door middel van liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan verplichtingen van Stichting OLVG te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft zodat Stichting OLVG steeds aan de gestelde lening convenanten kan blijven voldoen. Indien de rente op 31 december 2017 met 1% zou stijgen waarbij alle andere variabelen constant blijven, zal de rentelast met € 1,5 miljoen stijgen.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa**Bouwprojecten**

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2017 investeringsverplichtingen van totaal € 2,6 miljoen aangegaan.

Obligoverplichting waarborgfonds

Stichting OLVG is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). Op deelnemers van het WfZ rust de verplichting om voor maximaal 3% van het door het WfZ geborgde leningbedrag leningen te verschaffen aan het waarborgfonds. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Per balansdatum is een lening met een schuldrest van € 14 miljoen geborgd door het WfZ. Derhalve bedraagt het obligo dat hieruit voortvloeit ultimo het verslagjaar € 0,42 miljoen.

Borgstelling F. van Lanschot Bankiers N.V.

Ten behoeve van F. van Lanschot Bankiers N.V. is een borgstelling van € 50.000 verstrekt inzake een aan Farmadam B.V. verstrekte lening.

Bankgarantie

Ten behoeve van een door een dochter van Amsterdam Medical Services Holding B.V. gehuurd pand, is een bankgarantie van € 85.000 afgegeven.

Meerjarige financiële rechten en verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en overige contracten. Geleaste machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. Operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd van de financiële verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Huur	Overige contracten	Totaal
Niet langer dan 1 jaar	1.164	5.486	6.650
Tussen 1 en 5 jaar	3.384	2.326	5.710
Langer dan 5 jaar	1.379	0	1.379
Totaal	5.927	7.812	13.739

De resterende looptijd van de financiële rechten kan als volgt worden gespecificeerd:

	Verhuur
Niet langer dan 1 jaar	991
Tussen 1 en 5 jaar	1.948
Langer dan 5 jaar	511
Totaal	3.450

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen**Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument**

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2015 tot en met 2017. OLVG is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

7.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	0	0	16.084	1.048	4	17.136
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	1.877	1.031	0	2.908
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>14.207</u>	<u>17</u>	<u>4</u>	<u>14.228</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	1.186	0	337	1.523
- afschrijvingen	0	0	1.814	17	0	1.831
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	1.048	0	1.048
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	1.048	0	1.048
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-628</u>	<u>-17</u>	<u>337</u>	<u>-308</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	0	0	17.270	0	341	17.611
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.691	0	0	3.691
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>13.579</u>	<u>0</u>	<u>341</u>	<u>13.920</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>			10 - 20%		0%	

7.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	285.629	83.444	113.965	2.174	0	485.212
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	115.056	46.811	56.774	0	0	218.641
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>170.573</u>	<u>36.633</u>	<u>57.191</u>	<u>2.174</u>	<u>0</u>	<u>266.571</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	5.807	491	10.907	8.466	0	25.671
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	13.027	4.360	13.863	0	0	31.250
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	12.280	4.553	11.660	0	0	28.493
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	12.280	4.553	11.660	0	0	28.493
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	72	108	7.674 *	0	7.854
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	26	53	0	0	79
per saldo	0	46	55	7.674	0	7.775
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-7.220</u>	<u>-3.915</u>	<u>-3.011</u>	<u>792</u>	<u>0</u>	<u>-13.354</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	279.156	79.310	113.104	2.966	0	474.536
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	115.803	46.592	58.924	0	0	221.319
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>163.353</u>	<u>32.718</u>	<u>54.180</u>	<u>2.966</u>	<u>0</u>	<u>253.217</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0 - 20%	3 - 10 %	10 - 20%	0%	20%	

* dit betreft geen desinvestering, maar de overboeking naar de juiste categorie op de regel "investeringen"

7.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	0	0	0	0	829	0	0	0	0	829
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	137	0	0	0	0	137
Ontvangen dividend/winstuitkering	0	0	0	0	-46	0	0	0	0	-46
Verstrekke leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>920</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>920</u>
Som waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

BIJLAGE

bedragen x € 1.000

7.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos-sings- wijze	Aflos- sing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Consortium oost	1-okt-88	13.613	32	Hypotheclair	3,95%	4.050	0	247	3.803	0	3	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	1-jul-89	13.613	31	Hypotheclair	4,30%	4.049	0	246	3.803	0	3	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	3-feb-92	13.613	29	Hypotheclair	5,03%	4.050	0	247	3.803	0	3	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	4-nov-92	13.613	28	Hypotheclair	2,85%	4.049	0	246	3.803	0	3	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-dec-93	13.613	27	Hypotheclair	4,19%	4.050	0	247	3.803	0	3	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-mrt-95	16.336	26	Hypotheclair	2,70%	4.859	0	296	4.563	0	3	Gestaffeld	296	A
Consortium oost	1-mrt-00	11.798	21	Hypotheclair	2,70%	3.510	0	214	3.296	0	3	Gestaffeld	214	A
Consortium oost	17-dec-03	24.000	17	Hypotheclair	4,19%	8.400	0	1.200	7.200	0	3	Gestaffeld	1.200	A
ABN-AMRO Bank	1-okt-11	37.500	20	Hypotheclair/Roll over	4,245%	28.125	0	1.875	26.250	16.875	14	Lineair	1.875	A
ABN-AMRO Bank	7-okt-03	4.000	20	Hypotheclair	3,50%	1.836	0	236	1.600	290	6	Annuiteit	244	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	10.000	30	Hypotheclair	1,95%	6.667	0	333	6.334	4.667	19	Lineair	333	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypotheclair	4,75%	5.000	0	250	4.750	3.500	19	Lineair	250	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypotheclair	4,75%	5.000	0	250	4.750	3.500	19	Lineair	250	A
ABN-AMRO Bank	1-apr-97	9.076	20	Hypotheclair	4,82%	454	0	454	0	0	0		0	A
RABO Bank	22-jun-10	20.000	20	Hypotheclair	4,19%	14.833	0	1.667	13.166	8.833	13	Gestaffeld	1.667	A
RABO Bank	31-mei-11	20.000	20	Hypotheclair	4,47%	15.000	0	1.000	14.000	9.000	14	Lineair	1.000	B
Consortium west	1-aug-02	20.000	30	Hypotheclair	2,05%	10.666	0	10.666	0	0	0		0	A
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	10.000	15	Hypotheclair	1,83%	0	10.000	0	10.000	6.667	15	Lineair	667	A
Consortium west	15-dec-03	40.000	30	Hypotheclair	2,05%	22.667	0	22.667	0	0	0		0	A
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	21.950	15	Hypotheclair	1,75%	0	21.950	0	21.950	15.091	15	Gestaffeld	1.372	A
Consortium west	15-aug-06	28.500	30	Hypotheclair	2,15%	19.000	0	19.000	0	0	0		0	A
Bank Nederlands Gemeenten	15-aug-17	18.050	15	Hypotheclair	2,11%	0	18.050	237	17.813	13.062	15	Gestaffeld	950	A
Totaal						166.265	50.000	61.578	154.687	81.485			11.551	

De gestelde zekerheden bestaan uit:

- A Hypotheek en verpanding materiële vaste activa locaties Oost en West en verpanding vorderingen
- B Borgstelling Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

Voor zover posten uit de geconsolideerde resultatenrekening niet afwijken van de enkelvoudige resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening.

BATEN**15. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	473.301	464.086
Opbrengsten GGZ	6.592	5.155
Overige zorgprestaties	37.019	44.016
Totaal	<u>516.912</u>	<u>513.257</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de opbrengsten zorgprestaties wordt verwezen naar 7.1.19.15 van de enkelvoudige resultatenrekening.

16. Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	4.923	5.246
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	34.994	32.430
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	429	316
Totaal	<u>40.346</u>	<u>37.992</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de subsidies wordt verwezen naar 7.1.19.16 van de enkelvoudige resultatenrekening.

17. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening	5.503	5.485
Overige opbrengsten	13.117	11.358
Totaal	<u>18.620</u>	<u>16.843</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de overige bedrijfskosten wordt verwezen naar 7.1.19.17 van de enkelvoudige resultatenrekening.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	270.311	269.049
Sociale lasten	32.089	31.687
Pensioenpremies	20.841	19.361
Andere personeelskosten	12.559	13.051
	<u>335.800</u>	<u>333.148</u>
Subtotaal		
Personeel niet in loondienst	14.283	11.078
	<u>350.083</u>	<u>344.226</u>
Specificatie aantal personeelsleden (in FTE's) ultimo van het jaar:		
Stichting OLVG	4.611	4.599
MC Jan van Goyen B.V.	68	66
	<u>4.679</u>	<u>4.665</u>
Totaal personeelskosten		
	<u>350.083</u>	<u>344.226</u>
Totaal aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>4.679</u>	<u>4.665</u>

Toelichting:

Voor een toelichting wordt verwezen naar 7.1.19.18 van de enkelvoudige resultatenrekening.

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.831	1.725
- materiële vaste activa	31.241	31.572
	<u>33.072</u>	<u>33.297</u>
Totaal afschrijvingen		
	<u>33.072</u>	<u>33.297</u>

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN

20. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	1.129	835
Totaal	<u>1.129</u>	<u>835</u>

Toelichting:

Betreft voor het MC Jan van Goyen B.V. werkzame vrijgevestigde medisch specialisten. De medisch specialisten van OLVG zijn volledig in loondienst.

21. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	16.317	15.818
Algemene kosten	26.027	26.528
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	115.198	122.583
Onderhoud en energiekosten	8.347	10.522
Huur en leasing	2.356	2.092
Dotaties en vrijval voorzieningen	5.084	2.832
Totaal overige bedrijfskosten	<u>173.329</u>	<u>180.375</u>

Toelichting:

Voor een toelichting wordt verwezen naar 7.1.19.20 van de enkelvoudige resultatenrekening.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

22. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	6	98
Subtotaal financiële baten	<u>6</u>	<u>98</u>
Rentelasten	-5.536	-6.711
Overige lasten financiële vaste activa en effecten	-447	-575
Subtotaal financiële lasten	<u>-5.983</u>	<u>-7.286</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-5.977</u></u>	<u><u>-7.188</u></u>

Toelichting:

De rentelasten zijn gedaald doordat leningen regulier zijn afgelost en er minder gebruik is gemaakt van de beschikbare kredietfaciliteit. Tevens zijn er voor een aantal leningen nieuwe lagere rentepercentages afgesproken. De post overige lasten financiële vaste activa en effecten betreft aan banken betaalde bereidstellingsprovisie voor verstrekte kredieten en leningen. In 2016 betreft deze post de afwaardering van betaalde kapitaalstortingen aan Centramed c.q. MediRisk.

23. Resultaat deelnemingen*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	137	85
Totaal resultaat deelnemingen	<u>137</u>	<u>85</u>

Toelichting:

Resultaat deelnemingen betreft het resultaat Clinium C.V. en Farmadam B.V.

24. Vennootschapsbelasting*De specificatie is als volgt:*

	<u>0</u>	<u>0</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	-36	-24
Totaal vennootschapsbelasting	<u>-36</u>	<u>-24</u>

Toelichting:

De vennootschapsbelasting over de voor de vpb-belaste activiteiten van deelnemingen van Stichting OLVG wordt hier weergegeven.

25. Aandeel derden*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Aandeel derden	-4	-58
Totaal aandeel derden	<u>-4</u>	<u>-58</u>

Toelichting:

Het aandeel derden betreft het minderheidsbelang van de andere aandeelhouder in Obesitas Centrum Amsterdam B.V.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

26. Honoraria accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	293	507
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	104	128
3 Fiscale advisering	36	58
4 Niet-controlediensten	116	66
Totaal honoraria accountant	<u>549</u>	<u>759</u>

Toelichting:

De honoraria van de accountant betreft de in rekening gebrachte kosten van de accountant en diens netwerk.
De nagekomen kosten inzake de controle 2015 zijn verantwoord in 2016.

27. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 29.

28. Gebeurtenissen na balansdatum

Voor een beschrijving van de gebeurtenissen na balansdatum relevant voor OLVG, wordt verwezen naar de gebeurtenissen na balansdatum in de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

29. Wet normering bezoldiging toptfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting OLVG.

De Raad van Toezicht heeft, met in achtneming van de Regeling bezoldingsmaxima toptfunctionarissen zorg en jeugdhulp, Stichting OLVG voor 2017, op basis van een totaalscore van 14 punten, ingedeeld in klasse V. Het bij deze klasse behorende bezoldigingsmaximum voor 2017 bedraagt € 181.000.

29.1 Bezoldiging toptfunctionarissen en gewezen toptfunctionarissen OLVG

	J.T.M. van der Schoot	F.J.H. Dings	J. van Roon	M.A.A.J. van den Bosch
Funcctiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/4 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,78	1,00	1,00	1,00
Gewezen toptfunctionaris	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	141.180	181.000	181.000	135.874
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	178.285	217.505	217.485	120.939
Beloningen betaalbaar op termijn	8.719	11.214	11.234	8.328
Subtotaal	187.004	228.719	228.719	129.267
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	187.004	228.719	228.719	129.267
Verplichte motivering indien overschrijding	1)	1)	1)	n.v.t.

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	n.v.t.
Deeltijdfactor in fte	1,00	1,00	1,00	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	231.179	217.790	210.417	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	10.979	10.929	10.945	n.v.t.
Totaal bezoldiging	242.158	228.719	221.362	n.v.t.

Motivatie overschrijdingen van de WNT norm:

1) Bestuurder J.T.M. van der Schoot valt onder het overgangsrecht, in 2017 voor het eerst afbouw naar WNT-i norm. F.J.H. Dings en J. van Roon vallen eveneens onder het overgangsrecht, afbouw vanaf 2018.

In het kader van de WNT is voor MC JvG de klassenindeling van OLVG gehanteerd omdat zij als organisatorisch verbonden is met OLVG. In de Regeling Zorg 2017 staat dat voor iedere rechtspersoon/instelling binnen de organisatie die zorg verleent een klasseindeling kan worden toegepast die zou gelden indien alle tot die organisatie behorende, in de zorg werkzame rechtspersonen/instellingen gezamenlijk als één rechtspersoon/instelling zouden worden aangemerkt. Het bezoldigingsmaximum in 2017 is € 181.000,-. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Leidinggevende toptfunctionarissen en gewezen toptfunctionarissen met dienstbetrekking (indien van toepassing). Tevens leidinggevende toptfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling. De heer van Roon ontvangt voor zijn werkzaamheden bij Medisch Centrum Jan van Goyen geen separate bezoldiging. Zijn bezoldiging is opgenomen in de jaarrekening van OLVG.

29.1 Bezoldiging toptfunctionarissen en gewezen toptfunctionarissen Medisch Centrum Jan van Goyen B.V.

	J.T.A. Wakkerman	J.T.A. Wakkerman	H. Honders	J. van Roon
Funcctiegegevens	Directeur a.i.	Adviseur	Directeur	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/5	1/6 - 31/12	12/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,28	0,22	1,00	0,03
Gewezen toptfunctionaris	nee	ja	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	nee	nee	nee	nee
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.762	0	100.666	0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	22.710	24.473	59.168	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	5.167	0
Subtotaal	22.710	24.473	64.335	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	22.710	24.473	64.335	0
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	n.v.t.	n.v.t.	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,38	n.v.t.	n.v.t.	0,03
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	68.730	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	68.730	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

29. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

29.2 Bezoldiging toezichhoudende topfunctionarissen OLVG

	R.J. Schimmelpenninck	J.M.M. Willemse	D. del Canho	F.H. Schreve	Y. de Haan	J.A.M. Kremer	C.A.F.M. Bruijnzeel- Koomen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	n.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12	n.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	27.318	18.268	18.100	18.100	18.100	18.100	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0	n.v.t.
Subtotaal	27.318	18.268	18.100	18.100	18.100	18.100	n.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-168	-168	0	0	0	0	n.v.t.
Totaal bezoldiging	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	n.v.t.
Verplichte motivering indien overschrijding	(2)	(2)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12	1/1 - 31/5
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	26.850	17.900	17.900	17.900	17.900	2.983	7.458
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	26.850	17.900	17.900	17.900	17.900	2.983	7.458

2) Bij R.J. Schimmelpenninck en J.M.M. Willemse was er sprake van een foutieve betaling in 2017, die in 2018 is verrekend. Deze vordering is opgenomen onder de post onverschuldigd betaald bedrag.

29.2 Bezoldiging toezichhoudende topfunctionarissen Medisch Centrum Jan van Goyen B.V.

	K.E.J. Dijk	J.M.J. Collette	R. van Schilfgaarde
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/10	1/1 - 31/10	1/1 - 31/10
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.613	15.075	15.075
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	11.250	7.350	7.350
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Subtotaal	11.250	7.350	7.350
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	11.250	7.350	7.350

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	Voorzitter	Lid	n.v.t.
	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	15.000	9.800	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	n.v.t.
Totaal	15.000	9.800	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven genoemde vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

7.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming) bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	13.868	14.211
Materiële vaste activa	2	252.118	265.212
Financiële vaste activa	3	4.976	2.584
Totaal vaste activa		<u>270.962</u>	<u>282.007</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	8.547	8.263
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	7	115.041	114.834
Liquide middelen	8	8.222	49
Totaal vlottende activa		<u>131.810</u>	<u>123.146</u>
Totaal activa		<u><u>402.772</u></u>	<u><u>405.153</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	9	3.229	3.229
Algemene en overige reserves		126.535	114.141
Totaal eigen vermogen		<u>129.764</u>	<u>117.370</u>
Vorzieningen	10	22.429	21.847
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	144.136	155.308
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	20	20
Overige kortlopende schulden	12	106.423	110.608
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>106.443</u>	<u>110.628</u>
Totaal passiva		<u><u>402.772</u></u>	<u><u>405.153</u></u>

7.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	15	491.939	489.775
Subsidies	16	40.284	37.992
Overige bedrijfsopbrengsten	17	21.929	19.492
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>554.152</u>	<u>547.259</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	343.160	339.133
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	32.595	32.490
Overige bedrijfskosten	20	160.303	165.946
Som der bedrijfslasten		<u>536.058</u>	<u>537.569</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		18.094	9.690
Financiële baten en lasten	21	-5.955	-6.970
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>12.139</u>	<u>2.720</u>
Resultaat deelnemingen	22	254	-430
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>12.393</u></u>	<u><u>2.290</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		<u>12.393</u>	<u>2.290</u>
		<u><u>12.393</u></u>	<u><u>2.290</u></u>

**7.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

7.1.13.1 Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder RJ 655 'Zorginstellingen' en titel 9 BW2.

Vergelijking met de geconsolideerde jaarrekening

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gelijk aan de geconsolideerde grondslagen.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa**

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	13.527	14.207
Vooruitbetalingen op immateriële activa	341	4
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>13.868</u></u>	<u><u>14.211</u></u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u><u>2017</u></u>	<u><u>2016</u></u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	14.211	15.186
Bij: investeringen	1.464	645
Af: afschrijvingen	1.807	1.620
Boekwaarde per 31 december	<u><u>13.868</u></u>	<u><u>14.211</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.17.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	162.843	169.816
Machines en installaties	32.322	36.291
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	53.987	56.935
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.966	2.170
Totaal materiële vaste activa	<u><u>252.118</u></u>	<u><u>265.212</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u><u>2017</u></u>	<u><u>2016</u></u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	265.212	267.108
Bij: investeringen	17.759	29.028
Af: afschrijvingen	30.798	30.812
Af: desinvesteringen	55	112
Boekwaarde per 31 december	<u><u>252.118</u></u>	<u><u>265.212</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.16.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de aan banken en WfZ verschuldige bedragen begrepen onder de langlopende en kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen op de langlopende schulden.

Alle materiële vaste activa zijn zowel economisch als juridisch eigendom van Stichting OLVG.

Voor de kosten van periodiek onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Stichting OLVG heeft over het boekjaar 2017 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden. Derhalve is geen analyse uitgevoerd van de directe opbrengstwaarde en is er geen impairment aan de orde.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA**3. Financiële vaste activa**

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	2.846	1.475
Overige deelnemingen	920	829
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.210	280
Totaal financiële vaste activa	4.976	2.584
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.584	2.952
Kapitaalstortingen	6.300	556
Resultaat deelnemingen	254	-430
Ontvangen dividend	-46	-620
Aflossing leningen	-70	-70
(Terugname) waardeverminderingen	-4.046	196
Boekwaarde per 31 december	4.976	2.584

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.17.

Van de vorderingen op de deelnemingen heeft een totaalbedrag van € 0,07 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon en kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
			€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:				
Oosterparking B.V., Amsterdam <i>exploitatie parkeergarage</i>	18	100%	602*	91*
CV Clinium, Amsterdam <i>steriliseren en schoonmaken van medische apparaten voor gelieerde instellingen</i>	300	20%	1984**	456**
Amsterdam Medical Services Holding B.V., Amsterdam <i>verlenen van klinische en poliklinische zorg aan ingezetenen in Nederland</i>	181	100%	-389*	-211*
Hospital Services OLVG B.V., Amsterdam <i>het verlenen van diensten daaronder begrepen schoonmaakdiensten en facilitaire diensten</i>	10	51%	20	0
Sint Lucas Andreas Apotheek B.V., Amsterdam <i>exploitatie van een apotheek</i>	14	80%	919*	56*
Obesitas Centrum Amsterdam B.V., Amsterdam <i>exploitatie van een obesitaskliniek</i>	13	70%	120*	-14
Farmadam B.V., Amsterdam <i>exploitatie van een apotheek</i>	60	20%	1416**	50**
Medisch centrum Jan van Goyen B.V., Amsterdam <i>verlenen van klinische en poliklinische zorg aan ingezetenen in Nederland</i>	€ 1,-	100%	1235*	192*
OLVG Laboratoria B.V., Amsterdam <i>het verrichten van gespecialiseerd laboratoriumonderzoek ten behoeve van de geneeskundige zorg</i>	€ 1,-	100%	0	0
Zeggenschapsbelangen:				
Onderlinge Waarborgmaatschappij MediRisk B.A., Utrecht <i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>	1.495	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Onderlinge waarborgmaatschappij Centramed B.A., Zoetermeer <i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>	556	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Rijdende Röntgen, Amsterdam <i>aanbieden van een mobiel röntgenapparaat</i>	7	50%	311*	-92*

Toelichting:

Het eigen vermogen is opgenomen inclusief resultaat 2017, indien beschikbaar. Cijfers over 2017 die nog niet zijn vastgesteld worden aangeduid met *. Indien geen cijfers over 2017 beschikbaar zijn, worden de cijfers over 2016 gebruikt.

Dit is aangegeven met een **.

De tot en met 2013 aan Medirisk betaalde kapitaalsstortingen zullen pas worden terugbetaald als MediRisk naar het oordeel van de Nederlandse Bank aan alle solvabiliteitscriteria voldoet. Naar verwachting zal dat de komende jaren nog niet het geval zijn. Vanwege deze onzekerheden is het gehele bedrag van de kapitaalstortingen op nihil gewaardeerd.

Dezelfde handelwijze is gevolgd voor de in 2016 aan Centramed betaalde kapitaalstortingen.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA**4. Voorraden**

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	7.245	6.988
Overige voorraden	1.302	1.275
Totaal voorraden	<u>8.547</u>	<u>8.263</u>

Toelichting:

De opgenomen voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs. Na beoordeling van de voorraad blijkt geen noodzaak te bestaan een voorziening voor incurantheid te treffen (voorziening incurantheid 2016: nihil).

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	36.672	33.154
Onderhanden werk GGZ	2.620	2.169
Af: ontvangen voorschotten	-48.120	-69.452
Overheveling negatieve onderhanden werk naar nog te factureren als onderdeel van debiteuren en overige vorderingen	10.664	37.886
Af: ontvangen voorschotten GGZ	-858	-600
Af: voorziening onderhanden werk	0	-2.000
Af: voorziening onderhanden werk GGZ	-978	-1.157
Totaal onderhanden werk	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Om het onderhanden werk te financieren zijn voorschotten ontvangen van zorgverzekeraars. Daarnaast worden incidenteel voorschotten verstrekt indien tijdelijk niet kan worden gefactureerd, welke verrekend worden met de nog te factureren omzet. Het onderhanden werk ultimo 2016 en 2017 bestaande uit het saldo van bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen was negatief. Derhalve is het negatieve bedrag in mindering gebracht op debiteuren en overige vorderingen.

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€
CZ	2.956	5.814	-2.858
DSW	341	848	-507
Menzis	2.249	2.879	-630
Multizorg	3.077	2.992	85
VGZ	3.996	5.507	-1.511
Zilveren Kruis	23.186	30.080	-6.894
Passanten	867	0	867
GGZ	2.620	858	1.762
Voorziening GGZ	-978	0	-978
Totaal (onderhanden werk)	<u>38.314</u>	<u>48.978</u>	<u>-10.664</u>

Toelichting:

De specificatie onderhandenwerk per zorgverzekeraar sluit aan bij het bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen. Het totale saldo is gelijk aan de overheveling negatieve onderhanden werk.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	-20	924
Betalingen/ontvangsten		-944
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>0</u>	<u>-944</u>
Saldo per 31 december	<u>-20</u>	<u>-20</u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	<u>20</u>	<u>20</u>
	<u>-20</u>	<u>-20</u>

Toelichting:

Het per ultimo 2017 verschuldigde bedrag betreft het restant te betalen conform het ingediende en vastgestelde formulier FB-afwikkeling t/m 2011.

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	28.869	48.495
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten (van punt 5)	75.755	90.069
Overheveling negatieve onderhanden werk vanuit onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	-10.664	-37.886
Nog te factureren omzet GGZ	117	27
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.251	4.227
Overige vorderingen	11.529	2.327
Vooruitbetaalde bedragen	3.704	3.482
Overige overlopende activa	3.480	4.093
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>115.041</u>	<u>114.834</u>

Toelichting:

Op de vorderingen is een voorziening van € 13,3 miljoen in mindering gebracht (2016: € 9,3 miljoen). De overige vorderingen bestaan ultimo 2017 voor € 9,0 miljoen uit nog te ontvangen gelden inzake beschikbaarheidsbijdrage artsen in opleiding/FZO over 2017 en 2016: over 2016 loopt nog een bezwaar waardoor dit jaar nog niet kon worden afgewikkeld. De vorderingen op debiteuren zijn als zekerheid gesteld voor de aan banken en WFZ verschuldigde bedragen begrepen onder de langlopende en kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de langlopende schulden onder 7.1.18. Voor toelichting op de overheveling van de negatieve onderhanden werk wordt verwezen naar de toelichting bij 7.1.14.5.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	8.168	0
Kassen	54	49
Totaal liquide middelen	<u>8.222</u>	<u>49</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij ter beschikking.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**9. Eigen vermogen***Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	3.229	3.229
Algemene en overige reserves	<u>126.535</u>	<u>114.141</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>129.764</u></u>	<u><u>117.370</u></u>

Kapitaal*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.229	0	0	3.229
Totaal kapitaal	<u>3.229</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.229</u>

Algemene en overige reserves*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	114.141	12.394	0	126.535
Totaal algemene en overige reserves	<u>114.141</u>	<u>12.394</u>	<u>0</u>	<u>126.535</u>

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017*De specificatie is als volgt :*

	<u>Eigen</u> <u>vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	129.764	12.393
Aandeel derden	50	-4
Totaal geconsolideerd groepsvermogen en groepsresultaat	<u><u>129.814</u></u>	<u><u>12.389</u></u>

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Arbeitsongeschiktheid	2.640	2.577	2.112	0	3.105
Groot onderhoud	9.952	1.750	873	0	10.829
Jubileumverplichtingen	2.842	0	362	-270	2.750
Pensioen	52	0	10	0	42
Persoonlijk levensfase budget	1.195	0	477	0	718
Reorganisatie	643	0	372	0	271
Onregelmatigheidstoeslag vakantieuken	2.321	271	601	0	1.991
Schadeclaims	2.025	854	545	0	2.334
Negatieve deelneming	177	212	0	0	389
Totaal voorzieningen	<u>21.847</u>	<u>5.664</u>	<u>5.352</u>	<u>-270</u>	<u>22.429</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2017

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	8.507
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	13.922
hiervan > 5 jaar	2.659

Toelichting per categorie voorziening:*Arbeitsongeschiktheid*

Deze voorziening is getroffen in het kader van de arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA) verplichtingen.

Groot onderhoud

Deze voorziening is gebaseerd op het lange termijn onderhoudsplan en dient om de onderhoudslasten inzake gebouwen en installaties gelijkmatig over de jaren te verdelen. Aan de voorziening is ten laste van de exploitatie 2016 € 1,5 miljoen toegevoegd voor noodzakelijke verwijdering van nog aanwezige asbest.

Jubileumverplichtingen

Deze voorziening dient ter dekking van de uitkeringen en lasten die samenhangen met toekomstige jubilea van het personeel. Hierbij is rekening gehouden met een verlooppercentage van 12,6%. Dit is gebaseerd op basis van het verloop gedurende 2017.

Pensioen

Dit betreft een voorziening ter dekking van toegezegde pensioenrechten van twee voormalige personeelsleden waarvoor destijds nog geen collectieve pensioenregeling bestond.

Persoonlijk levensfase budget

De voorziening persoonlijk levensfase budget heeft betrekking op de individuele rechten die voortvloeien uit de cao ziekenhuizen 2009-2011. De voorziening is gevormd voor de specifieke overgangsregeling.

De reguliere rechten persoonlijk levensfase budget worden verantwoord onder de kortlopende schulden.

Reorganisatie

De opgenomen reorganisatie voorziening betreft een voorziening voor de verwachte afvloeiingskosten van boventallig personeel.

Onregelmatigheidstoeslag vakantieuken

De voorziening wordt getroffen voor de waarschijnlijk geachte uitbetaling van onregelmatigheidstoeslag over opgenomen vakantieuken in de jaren 2012 tot en met 2014.

Schadeclaims

Dit betreft een voorziening ter dekking van het risico van beroepsaansprakelijkheid.

Negatieve deelneming

Dit betreft een voorziening ter dekking van de negatieve waarde van het eigen vermogen van de 100% Amsterdam Medical Services Holding B.V.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	144.136	155.308
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>144.136</u>	<u>155.308</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	166.265	178.213
Bij: nieuwe leningen	50.000	0
Af: aflossingen	61.578	11.948
Stand per 31 december	<u>154.687</u>	<u>166.265</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.551	10.957
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>144.136</u>	<u>155.308</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.551	10.957
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	144.136	155.308
hiervan > 5 jaar	81.485	89.904

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar punt 7.1.9 overzicht langlopende schulden. De aflossingen 2018 ad € 11.551 in eerdergenoemd overzicht bestaan uit de aflossingsverplichtingen 2018 ad € 10.551 die geboekt wordt bij de kortlopende schulden en een vrijwillige extra aflossing van € 1 miljoen. De extra aflossing wordt niet verantwoord in de kortlopende schulden omdat dit niet verplicht is.

Zekerheden

Voor de opgenomen leningen alsmede de verstrekte kredietfaciliteit, is hypothecaire zekerheid gesteld ten behoeve van de financiers en WFZ t.w.

- Hypotheekrecht 1e in rang ad € 370 miljoen plus 40% voor rente en kosten op de gebouwen, terreinen, roerende zaken, bedrijfsuitrusting en inventarissen van de locaties Oost en West
- Pandrecht op de vorderingen en voorraden;
- Negatieve pledge / Pari passu zekerheidverstreking. Dit houdt in dat aan derden geen bezittingen tot zekerheid zullen worden gegeven (negatieve pledge) en dat verhoudingsgewijs in de bestaande verdeling van de zekerheden geen wijzigingen zal worden aangebracht.
- Overeenkomst gedeelde zekerheden op WFZ activa.
- Vervreemding, bezwaren of verhuren van de registergoederen is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van kredietgevers.

Convenanten

Aan € 154,7 miljoen leningen en € 195,0 miljoen kredietfaciliteiten (waarvan € 0 opgenomen per ultimo 2017) zijn door de financiers per ultimo 2017 de volgende convenanten verbonden:

- Solvabiliteitsratio van minimaal 19%
- Debt Service Coverage Ratio van minimaal 1,4
- Leverage ratio van maximaal 5,80
- EBITDA-Marge van minimaal 7%

Ultimo boekjaar wordt aan de convenanten voldaan.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	9.814
Crediteuren	20.851	17.268
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	10.551	10.957
Belastingen en premies sociale verzekeringen	15.569	15.363
Schulden terzake pensioenen	645	2.601
Nog te betalen salarissen	485	963
Vakantiegeld	11.097	10.697
Vakantiedagen	2.898	3.056
Verplichtingen persoonlijk levensfase budget	21.902	17.244
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.747	76
Overige schulden en overlopende passiva	20.678	22.569
Totaal overige kortlopende schulden	<u>106.423</u>	<u>110.608</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN AMRO Bank bedraagt per 31 december 2017 € 97,5 miljoen (2016: € 70 miljoen) en bij de Rabobank bedraagt de kredietfaciliteit per 31 december 2017 € 97,5 miljoen (2016: € 18 miljoen). De verdeling bij beide banken is € 37,5 miljoen werkkapitaal en € 60 miljoen investeringskrediet. Aan de investeringskredieten is tevens een consolidatietoezegging gekoppeld.

Voor gestelde zekerheden en convenanten wordt verwezen naar de toelichting bij langlopende schulden.

In de overlopende passiva ultimo 2017 is een bedrag opgenomen van € 1,9 miljoen aan nog te betalen EPIC licentie facturen. Hiervan is € 0,3 miljoen langlopend.

13. Financiële instrumenten

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en kredietrisico's. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Reële waarde:

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Kredietrisico

Stichting OLVG loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, debiteuren en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van deze posten per balansdatum. Het kredietrisico is geconcentreerd bij enkele tegenpartijen.

De blootstelling aan kredietrisico van Stichting OLVG wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met het risico op wanbetaling van verschillende soorten debiteuren.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij de grote verzekeraars. Het eventuele kredietrisico van de ultimo boekjaar openstaande vorderingen alsmede eventueel nadien door de verzekeraars uit te voeren materiële controles kan voldoende worden opgevangen door de getroffen voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van de onderneming is om haar financieringen aan te trekken met vastrentende leningen. De onderneming loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van de bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende renteaftspraken loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële waarde risico. Er is één lening uit 2011 die een variabel rentepercentage heeft tot het einde van de looptijd. Om het renterisico van deze lening te beperken wordt gebruik gemaakt van een interest rate swap, waarbij de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente. De marktwaarde van de interest rate swap bedraagt € 4,0 miljoen negatief per ultimo 2017. Gezien het feit dat het een effectieve hedge betreft, hebben wijzigingen in de marktwaarde geen invloed op het resultaat.

Liquiditeitsrisico

Stichting OLVG bewaakt de liquiditeitspositie door middel van liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan verplichtingen van Stichting OLVG te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft zodat Stichting OLVG steeds aan de gestelde lening convenanten kan blijven voldoen. Indien de rente op 31 december 2017 met 1% zou stijgen waarbij alle andere variabelen constant blijven, zal de rentelast met € 1,5 miljoen stijgen.

14. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**Bouwprojecten**

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2017 investeringsverplichtingen van totaal € 2,6 miljoen aangegaan.

Obligoverplichting waarborgfonds

Stichting OLVG is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). Op deelnemers van het WfZ rust de verplichting om voor maximaal 3% van het door het WfZ geborgde leningsbedrag leningen te verschaffen aan het waarborgfonds. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Per balansdatum is een lening met een schuldrest van € 14 miljoen geborgd door het WfZ. Derhalve bedraagt het obligo dat hieruit voortvloeit ultimo het verslagjaar € 0,42 miljoen.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

Borgstelling F. van Lanschot Bankiers N.V.

Ten behoeve van F. van Lanschot Bankiers N.V. is een borgstelling van € 50.000 verstrekt inzake een aan Farmadam B.V. verstrekte lening.

Borgstelling MC Jan van Goyen B.V.

Stichting OLVG heeft voor MC Jan van Goyen B.V. een aansprakelijkstelling afgegeven (de zogenaamde artikel 403 BW 2-verklaring) en is als zodanig hoofdelijk aansprakelijk voor de uit de rechtshandelingen van MC Jan van Goyen B.V. voortvloeiende schulden.

Bankgarantie

Ten behoeve van een door een dochter van Amsterdam Medical Services Holding B.V. gehuurd pand, is een bankgarantie van € 85.000 afgegeven.

Meerjarige financiële rechten en verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en overige contracten. Geleasde machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. Operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd van de financiële verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Huur	Overige contracten	Totaal
Niet langer dan 1 jaar	467	5.486	5.953
Tussen 1 en 5 jaar	1.071	2.326	3.397
Langer dan 5 jaar	918	0	918
Totaal	2.456	7.812	10.268

De resterende looptijd van de financiële rechten kan als volgt worden gespecificeerd:

	Verhuur
Niet langer dan 1 jaar	991
Tussen 1 en 5 jaar	1.948
Langer dan 5 jaar	511
Totaal	3.450

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2015 tot en met 2017. Stichting OLVG is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

7.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	0	0	16.084	0	4	16.088
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	1.877	0	0	1.877
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>14.207</u>	<u>0</u>	<u>4</u>	<u>14.211</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	1.127	0	337	1.464
- afschrijvingen	0	0	1.807	0	0	1.807
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-680</u>	<u>0</u>	<u>337</u>	<u>-343</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	0	0	17.211	0	341	17.552
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.684	0	0	3.684
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>13.527</u>	<u>0</u>	<u>341</u>	<u>13.868</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>			10 - 20%		0%	

7.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	281.519	80.607	112.064	2.170	0	476.360
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	111.703	44.316	55.129	0	0	211.148
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>169.816</u>	<u>36.291</u>	<u>56.935</u>	<u>2.170</u>	<u>0</u>	<u>265.212</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	5.776	282	10.905	8.466	0	25.429
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	12.749	4.251	13.798	0	0	30.798
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	12.279	4.554	11.659	0	0	28.492
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	12.279	4.554	11.659	0	0	28.492
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	108	7.670 *	0	7.778
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	53	0	0	53
per saldo	0	0	55	7.670	0	7.725
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-6.973</u>	<u>-3.969</u>	<u>-2.948</u>	<u>796</u>	<u>0</u>	<u>-13.094</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	275.016	76.335	111.202	2.966	0	465.519
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	112.173	44.013	57.215	0	0	213.401
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>162.843</u>	<u>32.322</u>	<u>53.987</u>	<u>2.966</u>	<u>0</u>	<u>252.118</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0 - 20%	3 - 10%	10 - 20%	0%		

* dit betreft geen desinvestering, maar de overboeking naar de juiste categorie op de regel "investeringen"

7.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	1.475	829	280	0	0	0	0	0	0	2.584
Kapitaalstortingen	6.300									6.300
Resultaat deelnemingen	117	137								254
Ontvangen dividend/winstuitkering	0	-46								-46
Verstrekke leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aflossing leningen	0	0	-70	0	0	0	0	0	0	-70
(Terugname) waardeverminderingen	-5.046	0	1.000	0	0	0	0	0	0	-4.046
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>2.846</u>	<u>920</u>	<u>1.210</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.976</u>

De post terugname waardeverminderingen betreft Medisch Centrum Jan van Goyen B.V.. In verband met de informele kapitaalstorting ad € 6,3 miljoen is de rekening courantverhouding verminderd en valt de daarvoor getroffen voorziening vrij.

BIJLAGE

7.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

bedragen x € 1.000

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos-sings wijze	Aflos- sing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Consortium oost	1-okt-88	13.613	32	Hypotheclair	3,95%	4.050	0	247	3.803	0	3	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	1-jul-89	13.613	31	Hypotheclair	4,30%	4.049	0	246	3.803	0	3	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	3-feb-92	13.613	29	Hypotheclair	5,03%	4.050	0	247	3.803	0	3	Gestaffeld	246	A
Consortium oost	4-nov-92	13.613	28	Hypotheclair	2,85%	4.049	0	246	3.803	0	3	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-dec-93	13.613	27	Hypotheclair	4,19%	4.050	0	247	3.803	0	3	Gestaffeld	247	A
Consortium oost	1-mrt-95	16.336	26	Hypotheclair	2,70%	4.859	0	296	4.563	0	3	Gestaffeld	296	A
Consortium oost	1-mrt-00	11.798	21	Hypotheclair	2,70%	3.510	0	214	3.296	0	3	Gestaffeld	214	A
Consortium oost	17-dec-03	24.000	17	Hypotheclair	4,19%	8.400	0	1.200	7.200	0	3	Gestaffeld	1.200	A
ABN-AMRO Bank	1-okt-11	37.500	20	Hypotheclair/Roll over	4,245%	28.125	0	1.875	26.250	16.875	14	Lineair	1.875	A
ABN-AMRO Bank	7-okt-03	4.000	20	Hypotheclair	3,50%	1.836	0	236	1.600	290	6	Annuïteit	244	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	10.000	30	Hypotheclair	1,95%	6.667	0	333	6.334	4.667	19	Lineair	333	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypotheclair	4,75%	5.000	0	250	4.750	3.500	19	Lineair	250	A
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypotheclair	4,75%	5.000	0	250	4.750	3.500	19	Lineair	250	A
ABN-AMRO Bank	1-apr-97	9.076	20	Hypotheclair	4,82%	454	0	454	0	0	0		0	A
RABO Bank	22-jun-10	20.000	20	Hypotheclair	4,19%	14.833	0	1.667	13.166	8.833	13	Gestaffeld	1.667	A
RABO Bank	31-mei-11	20.000	20	Hypotheclair	4,47%	15.000	0	1.000	14.000	9.000	14	Lineair	1.000	B
Consortium west	1-aug-02	20.000	30	Hypotheclair	2,05%	10.666	0	10.666	0	0	0		0	A
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	10.000	15	Hypotheclair	1,83%	0	10.000	0	10.000	6.667	15	Lineair	667	A
Consortium west	15-dec-03	40.000	30	Hypotheclair	2,05%	22.667	0	22.667	0	0	0		0	A
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	21.950	15	Hypotheclair	1,75%	0	21.950	0	21.950	15.091	15	Gestaffeld	1.372	A
Consortium west	15-aug-06	28.500	30	Hypotheclair	2,15%	19.000	0	19.000	0	0	0		0	A
Bank Nederlands Gemeenten	15-aug-17	18.050	15	Hypotheclair	2,11%	0	18.050	237	17.813	13.062	15	Gestaffeld	950	A
Totaal						166.265	50.000	61.578	154.687	81.485			11.551	

De gestelde zekerheden bestaan uit:

A Hypotheek en verpanding materiële vaste activa locaties Oost en West en verpanding vorderingen

B Borgstelling Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

BATEN**15. Opbrengsten zorgprestaties**

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	457.221	452.017
Opbrengsten GGZ	6.592	5.155
Overige zorgprestaties	28.126	32.603
Totaal	<u>491.939</u>	<u>489.775</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet betreft de omzet DBC's/DBC-zorgproducten van zowel het gereguleerde als het vrije segment.

Overige zorgprestaties betreffen hoofdzakelijk opbrengsten uit hoofde van onderlinge dienstverlening aan andere zorginstellingen en opbrengsten uit de poliklinische apotheken in oost.

16. Subsidies

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	4.862	5.246
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	34.993	32.430
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	429	316
Totaal	<u>40.284</u>	<u>37.992</u>

Toelichting:

De beschikbaarheidsbijdragen opleidingen betreft de bijdrage voor het opleiden van de artsen in opleiding en het Fonds Ziekenhuisopleidingen.

Als gevolg van het samenvoegen van de opleidingserkenningen in 2016 is de opbrengst 2016 met € 2,8 miljoen verlaagd.

Als gevolg van de procedure bij de NZa is over 2016 alsnog € 1,9 miljoen toegekend, welk bedrag ten gunste van de exploitatie 2017 is gekomen. De rest van de toename in 2017 is het gevolg van de stijging van het tarief per opleidingsplaats. Het aantal artsen in opleiding is ongeveer gelijk gebleven.

In de rijkssubsidies zitten de ontvangen bedragen van het stagefonds, praktijkleren en de subsidie kwaliteitsimpuls.

17. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Overige dienstverlening	4.378	4.333
Overige opbrengsten	17.551	15.159
Totaal	<u>21.929</u>	<u>19.492</u>

Toelichting:

De overige dienstverlening bestaat uit de opbrengsten uit overige activiteiten zoals de bezoekersrestaurants en de opbrengsten parkeergelden. De overige opbrengsten bestaan uit verhuur onroerend goed, door andere instellingen gehuurd personeel en andere diensten.

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN**18. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	266.521	266.680
Sociale lasten	31.516	31.212
Pensioenpremies	20.527	19.104
Andere personeelskosten	12.490	12.858
Subtotaal	<u>331.054</u>	<u>329.854</u>
Personeel niet in loondienst	12.106	9.279
Totaal personeelskosten	<u><u>343.160</u></u>	<u><u>339.133</u></u>
Aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden per ultimo	<u>4.611</u>	<u>4.599</u>

Toelichting:

De salarissen zijn per 1 juli 2017 met 1,75% verhoogd, waardoor de salarissom met € 4 miljoen toeneemt. Tevens is in september een eenmalige uitkering betaald, in totaal € 1,2 miljoen en is de vakantiebijslag verhoogd van 8% naar 8,33%. Anderzijds zijn de lonen en salarissen afgenomen door een lager gemiddeld aantal full-time eenheden en door overige mutaties.

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.807	1.620
- materiële vaste activa	30.788	30.870
Totaal afschrijvingen	<u><u>32.595</u></u>	<u><u>32.490</u></u>

20. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	15.910	15.527
Algemene kosten	25.362	25.736
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	104.326	110.298
Onderhoud en energiekosten	8.062	10.100
Huur en leasing	1.562	1.404
Dotaties en vrijval voorzieningen	5.081	2.881
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>160.303</u></u>	<u><u>165.946</u></u>

Toelichting:

De patiëntgebonden kosten zijn voornamelijk gedaald door lagere kosten van geneesmiddelen (€ 4,1 miljoen), uitbestede kosten sterilisatie (€ 0,9 miljoen) en kosten uitbesteed onderzoek (€ 0,8 miljoen). De kosten van geneesmiddelen zijn met € 6,9 miljoen gedaald als gevolg van eenmalige kosten Hepatitis C in 2016. Anderzijds zijn de kosten van dure geneesmiddelen met € 2,8 miljoen toegenomen; daar staat ook opbrengst tegenover.

De post onderhoud en energiekosten is met € 2,0 miljoen afgenomen. De kosten van onderhoud zijn met € 1,5 miljoen gedaald (in 2016 eenmalige extra dotatie voorziening onderhoud inzake asbest) en de kosten van energie zijn met € 0,5 miljoen gedaald.

De post dotaties en vrijval voorzieningen is voornamelijk gestegen door een hogere dotatie aan de voorziening debiteuren.

In 2017 is € 5,3 miljoen gedoteerd aan deze voorziening.

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

21. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	21	216
Subtotaal financiële baten	21	216
Rentelasten	5.529	6.630
Overige lasten financiële vaste activa en effecten	447	556
Subtotaal financiële lasten	5.976	7.186
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-5.955</u></u>	<u><u>-6.970</u></u>

Toelichting:

De rentelasten zijn gedaald doordat leningen regulier zijn afgelost en er minder gebruik is gemaakt van de beschikbare kredietfaciliteit. Tevens zijn er voor een aantal leningen nieuwe lagere rentepercentages afgesproken.

De post overige lasten financiële vaste activa en effecten betreft aan banken betaalde bereidstellingsprovisie voor verstrekte kredieten en leningen. In 2016 betreft deze post de afwaardering van betaalde kapitaalstortingen aan Centramed c.q. MediRisk.

22. Resultaat deelnemingen*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	254	144
Resultaat overige participaties	0	-574
Totaal resultaat deelnemingen	<u><u>254</u></u>	<u><u>-430</u></u>

23. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 7.1.2.

24. Gebeurtenissen na balansdatum

Per 11 oktober 2017 is OLVG Laboratoria B.V. opgericht. Per 1 januari 2018 zijn activiteiten inzake de uitvoering van laboratoriumonderzoeken (inclusief detachering van medisch specialisten) van Stichting OLVG overgedragen aan OLVG Laboratoria B.V..

Per die datum zijn alle activa en passiva behorende bij deze activiteiten tegen de boekwaarde per 31 december 2017 overgedragen aan OLVG Laboratoria B.V..

Al het personeel dat betrokken is bij de uitvoering van deze activiteiten is per 1 januari 2018 in dienst getreden van OLVG Laboratoria B.V..

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

W.G.
prof. dr. M.A.A.J. van den Bosch, voorzitter raad van bestuur

W.G.
mr. R.J. Schimmelpenninck, voorzitter raad van toezicht

W.G.
mw. drs. F.J.H. Dings MBA, lid raad van bestuur

W.G.
mw. drs. J.M.M. Willemse, lid raad van toezicht

W.G.
drs. J. van Roon MBA, lid raad van bestuur

W.G.
drs. D. del Canho, lid van toezicht

W.G.
dr. J.Th.M. van der Schoot, lid raad van bestuur

W.G.
Y. de Haan, lid raad van toezicht

W.G.
drs. J.J.B.M. Spee, lid raad van toezicht

W.G.
prof. dr. J.A.M. Kremer, lid raad van toezicht

7.2 OVERIGE GEGEVENS

7.2 OVERIGE GEGEVENS

7.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting OLVG heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 22 mei 2018.

De raad van toezicht van de Stichting OLVG heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 22 mei 2018.

7.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen omtrent de resultaatverdeling.

7.2.3 Controleverklaring van de accountant

De controleverklaring van de accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Stichting OLVG

Verklaring over de in de Jaarverantwoording 2017 opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting OLVG (hierna 'de stichting') te Amsterdam (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de stichting per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2017 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door de stichting als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in de Jaarverantwoording 2017 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de Jaarverantwoording 2017 andere informatie, die bestaat uit:

- het maatschappelijk verslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van de RvW wordt vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 22 mei 2017

KPMG Accountants N.V.

M.W.J. van de Luur RA